

Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB)

Ulusal Akademik Ar-Ge Proje Destekleri ve Proje yazımı

ESKİSEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr. Okan Zafer YEŞİLEL

- ▶ **Danışma Kurulu Üyesi : KBAG** (Kimya-Biyoloji Araştırma Destek Grubu)
- ▶ **E-mail :** yesilel@ogu.edu.tr
- ▶ **Tel :** 0222 239 37 50 - 2867
- ▶ **WEB :** <http://yesilel.ogu.edu.tr>

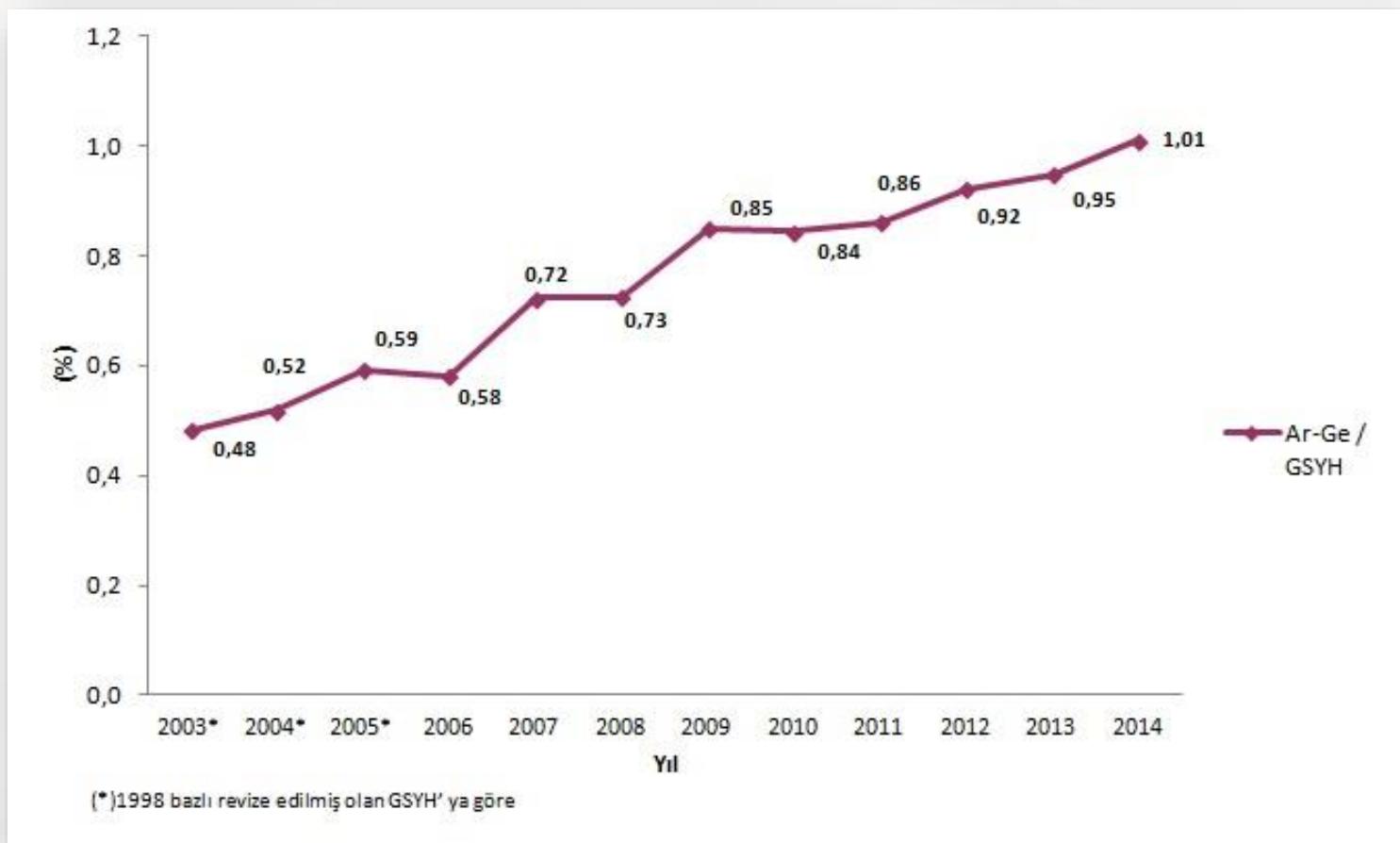

- TÜBİTAK - Genel Bilgi
- Ulusal Akademik Ar-Ge Proje Destekleri
- Proje yazımında ve sunumunda dikkat edilmesi gereken hususlar

Başkanlık ve 20 Enstitü, toplam 4653 personel

Ar-Ge Harcamalarının GSYİH'ya Oranı Hızla Artmaktadır*

*TÜİK (Kasım, 2015)

Ulusal Yenilik Sistemi 2023 Yılı Hedefleri

	<u>2014 Yılı</u>	<u>2023 Yılı</u>
• Ar-Ge harcaması / GSYİH:	% 1,01	% 3
• Özel sektör Ar-Ge harcaması / GSYİH:	% 0,50	% 2
• Araştırmacı sayısı:	115 bin*	300 bin*
• Özel sektör araştırmacı sayısı:	62 bin*	180 bin*

**Tam Zaman Eşdeğer olarak*

Araştırmacı Bilgi Sistemi'ne Kayıt Olmalısınız.

Kişisel Bilgiler

İletişim Bilgileri

Proje Deneyimi

Faaliyet Alanları

Yayın Bilgileri

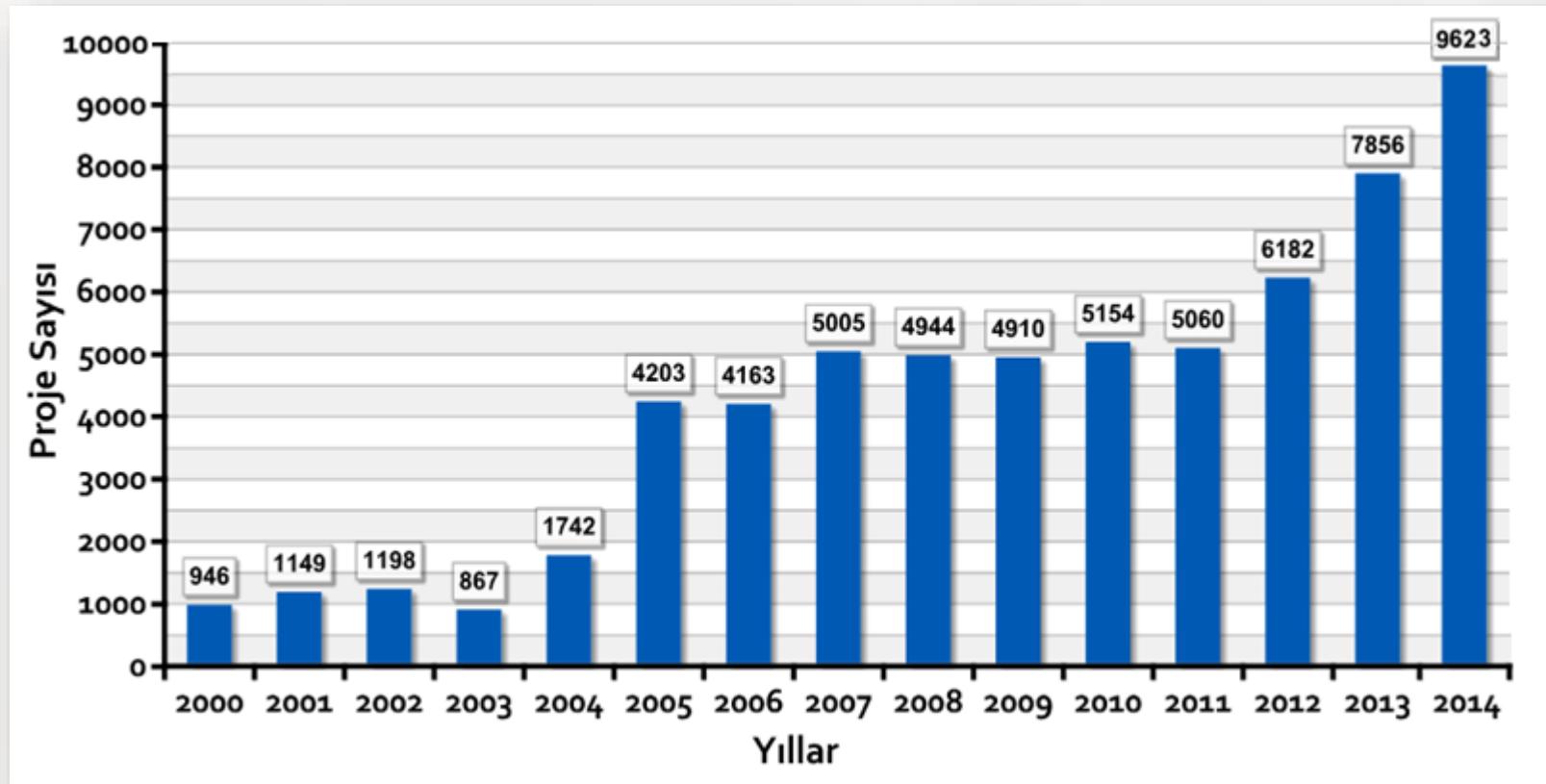
Eğitim Bilgileri

22.10.2015 tarihi itibarıyle TÜBİTAK ARBİS temel istatistikleri (ONAYLI KAYITLAR)

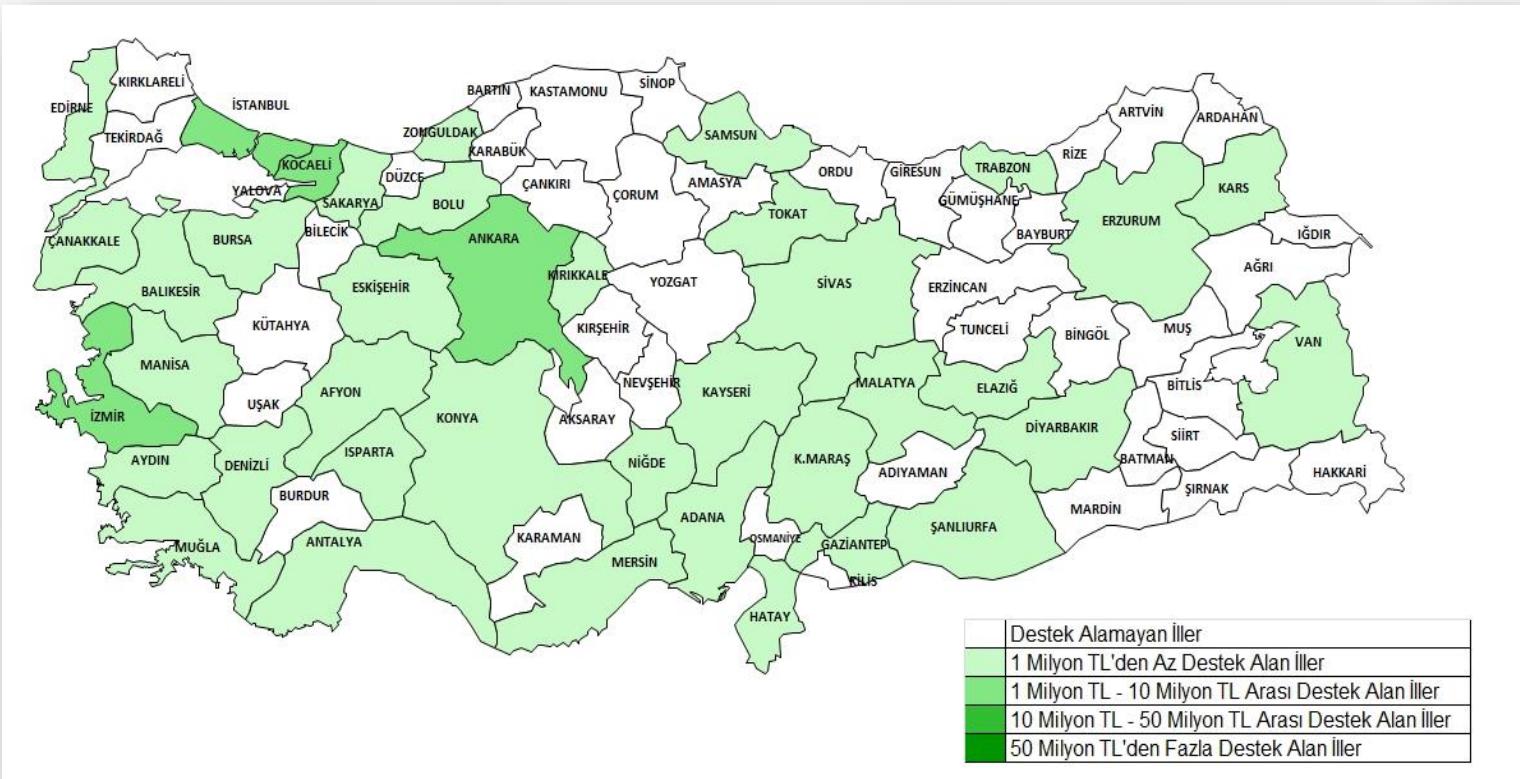
<u>Araştırmacı Sayıları</u> (Yurtçi/Yurtdışı)	:	<u>AR-GE Kuruluşu Sayıları</u> (Yurtçi/Yurtdışı)
Üniversite	:	60816
Kamu	:	406
Sivil Toplum Kuruluşu	:	293
Ticari (Özel)	:	32
Ticari (KİT)	:	492
Düzen	:	12
TOPLAM	:	1235

Önerilen Proje Sayısı Artmaktadır..

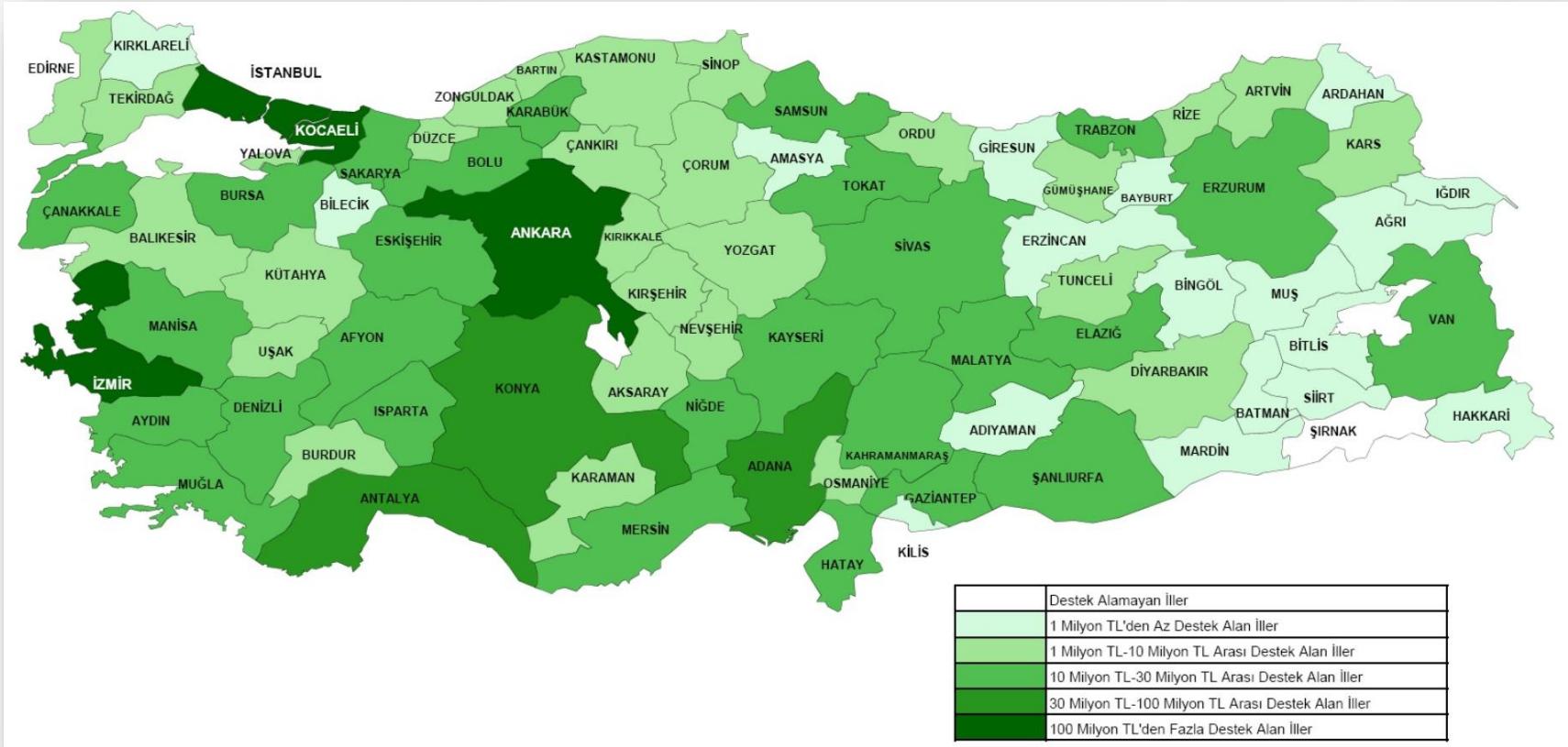

- 2000 yılında önerilen **946** proje önerilmişken, bu sayı 2014'te **9.623** oldu. **[10 kat artış]**

İllere Göre Projelerin Bütçe Dağılımı (2003)

İllere Göre Projelerin Bütçe Dağılımı (2014-Kümülatif)

Her Bilimsel Alanda Destek Verilmektedir

Çevre, Atmosfer,
Yer ve Deniz Bilimleri
Araştırma Destek Grubu

Elektrik, Elektronik ve
Enformatik Araştırma
Destek Grubu

Kimya, Biyoloji
Araştırma Destek
Grubu

Matematik, Fizik
Araştırma Destek
Grubu

Mühendislik Araştırma
Destek Grubu

Sağlık Bilimleri
Araştırma Destek
Grubu

Sosyal ve Beşeri
Bilimler Araştırma
Destek Grubu

Tarım, Ormancılık ve
Veterinerlik Araştırma
Destek Grubu

KAMAG
Kamu
Araştırmaları
Destek Grubu

Savunma ve Güvenlik
Teknolojileri Araştırma
Destek Grubu

ARDEB'in 8 Destek Programı Bulunmaktadır

1000

Üniversitelerin Araştırma ve Geliştirme
Potansiyelinin Artırılmasına Yönelik Destek
Programı

Ç

1002

Hızlı Destek Programı

S

1005

Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler
Araştırma Destek Programı

D

3001

Başlangıç Ar-Ge Projeleri
Destekleme Programı

S

1001

Bilimsel ve Teknolojik Araştırma
Projelerini Destekleme Programı

D

1003

Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri
Destekleme Programı

Ç

1007

Kamu Kurumları Araştırma ve
Geliştirme Projelerini Destekleme
Programı

Ç

3501

Kariyer Geliştirme Programı
(KARIYER)

D

Ç

Çağrılı Başvuru Alınan Programlar

D

Dönemli Başvuru Alınan Programlar

S

Sürekli Başvuruya Açık Programlar

Kimler Başvurabilir

- Üniversite

Doktora
Derecesi

- Özel/Kamu
Kuruluşları

Lisans Eğitimi

1.500 TL/ay

Proje Teşvik
İkramiyesi

4 ay

Değerlendirme Süresi

Destek Özellikleri

Destek Süresi	36 aya kadar
Destek Miktarı	360.000 TL'ye kadar

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru Dönemleri	Mart - Eylül
Dönem Son Tarihleri	4 Mart 2016 ? Eylül 2016

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb1001>

Kimler Başvurabilir

- Üniversiteler / Araştırma Enstitüleri

Doktora Derecesi
veya
Doktora Öğrencisi

- Araştırma Hastaneleri

Tıpta Uzmanlık Derecesi
veya
Tıpta Uzmanlık Öğrencisi

Yüksek
Kabul
Oranı

2 ay

Değerlendirme Süresi

Destek Özellikleri

Destek Süresi	12 aya kadar
Destek Miktarı	30.000 TL'ye kadar

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru Dönemleri	Zaman kısıtlaması yoktur.
----------------------	------------------------------

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb1002>

Kimler Başvurabilir

- Üniversite

Doktora
Derecesi

- Özel/Kamu
Kuruluşları

Lisans
Eğitimi

2.500 TL/ay

Proje Teşvik
İkramiyesi

Üniversite – Sanayi
İşbirliği

Destek Özellikleri

Destek Süresi

24-36 aya kadar

Destek Miktarı

2.5 milyon TL'ye
kadar

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru
Dönemleri

Çağrılı - İki Aşamalı

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb1003>

Kimler Başvurabilir

- Üniversite

Lisans Derecesi

- Özel/Kamu Kuruluşları

Lisans Derecesi

1.000 TL/ay

Proje Teşvik İkramiyesi

Ulusal Çapta
Özgünlük Anlayışı

Destek Özellikleri

Destek Süresi

18 aya kadar

Destek Miktarı

200 Bin TL'ye kadar

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru Dönemleri

Mart - Eylül

Dönem Son Tarihleri

4 Mart 2016
? Eylül 2016

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb1005>

Kimler Başvurabilir

- Üniversite

Doktora
Derecesi

- Özel/Kamu
Kuruluşları

Lisans
Derecesi

2.500 TL/ay

Proje Teşvik
İkramiyesi

Üniversite – Sanayi
İşbirliği

Destek Özellikleri

Destek Süresi

30-48 aya kadar

Destek Miktarı

Çağrıya göre
değişmektedir.

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru
Dönemleri

Çağrılı - İki Aşamalı

Amaç

Kamu kurumlarının Ar-Ge ile giderilebilecek
ihtiyaçlarının karşılanması ya da sorunlarının çözüme
kavuşturulması amacıyla başlatılmıştır.

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb1007>

Kimler Başvurabilir

- Üniversite

Doktora
Derecesi

- Özel/Kamu
Kuruluşları

Lisans
Derecesi

500 TL/ay

Proje Teşvik
İkramiyesi

Proje Almamış Kişileri
Ar-Ge'ye Isındırma

Destek Özellikleri

Destek Süresi

24 aya kadar

Destek Miktarı

60 Bin TL'ye kadar

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru
Dönemleri

Zaman kısıtlaması
yoktur.

Yüksek
Kabul
Oranı

YENİ!

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb3001>

Kimler Başvurabilir

- Üniversite

- Doktora Derecesi
- 7 yıl
- Farklı Kurum/Kuruluş

1.500 TL/ay

Proje Teşvik
İkramiyesi

4 ay

Değerlendirme Süresi

Destek Özellikleri

Destek Süresi	36 aya kadar
Destek Miktarı	225.000 TL'ye kadar

Başvuru Dönem ve Tarihleri

Başvuru Dönemleri	Mart - Eylül
Dönem Son Tarihleri	4 Mart 2016 ? Eylül 2016

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ardeb3501>

1000 - Üniversitelerin Araştırma Proje Potansiyelinin Geliştirilmesine Yönerek Destek Programı

Amaç

Bu programın amacı, üniversitelerin Ar-Ge potansiyellerinin artırılmasına yönelik belirlenecek çağrı başlıklarını kapsamındaki projelerin desteklenmesidir.

Destek Özellikleri

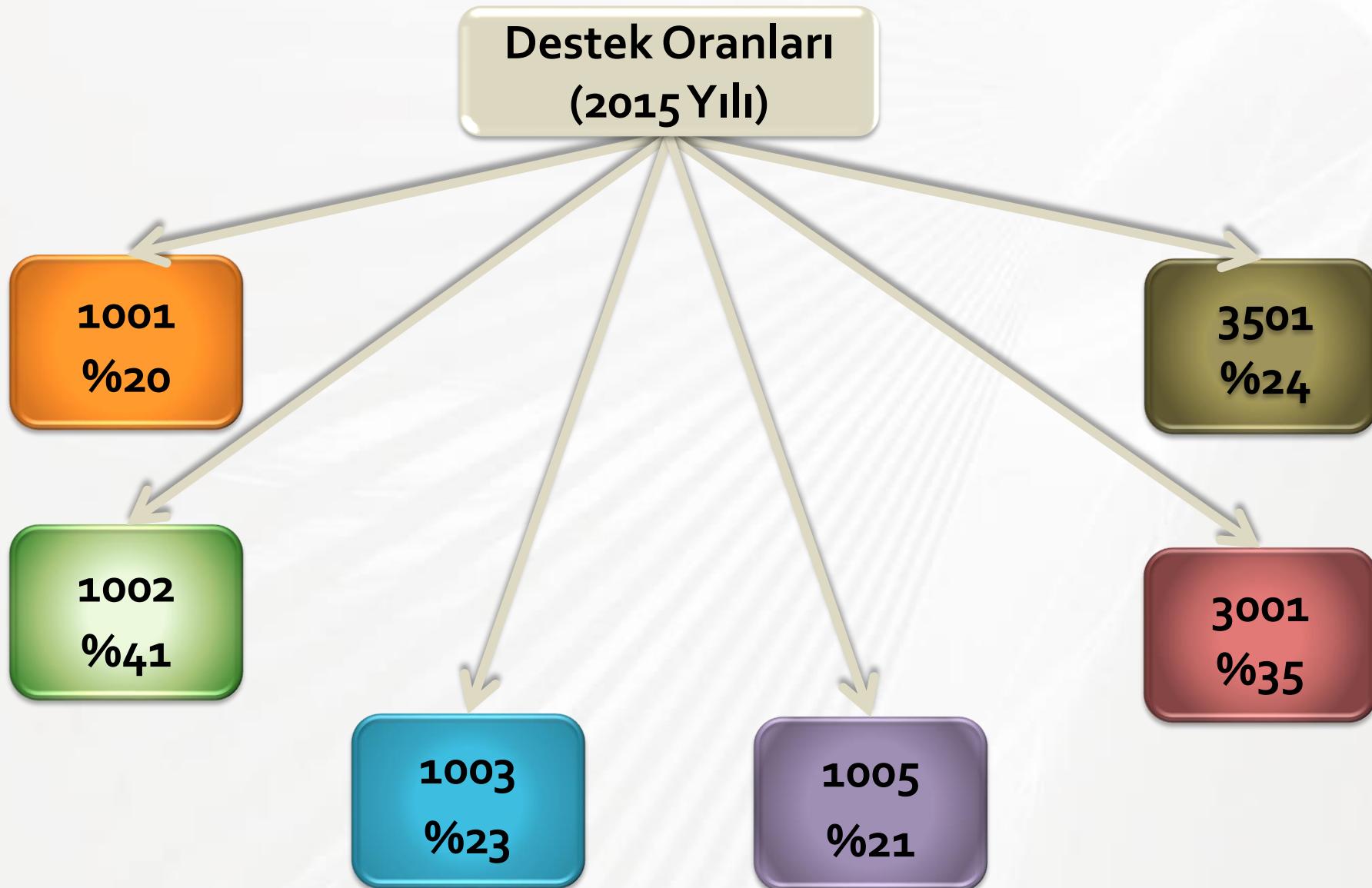
Destek Süresi	36 aya kadar
Destek Miktarı	Çağrıda Belirtilir

Kimler Başvurabilir

Üniversiteler kurumsal olarak başvurabilmektedir.

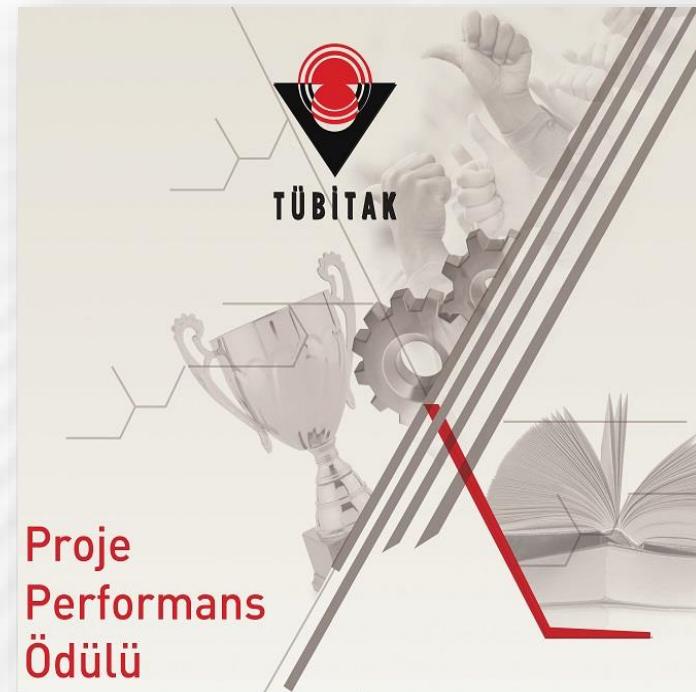
Açılan Çağrılar

1. Çağrı:	1000-2014-1-Üniversitelerin ARDEB Tarafından Desteklenen Programlara Yönelik Proje Üretme Kapasitesinin Artırılması Çağrısı
2. Çağrı:	1000-2015-1-Üniversitelerde Ar-Ge Strateji Belgesi Hazırlatılması ve Uygulatılması

Proje Performans Ödülü (PPÖ) 200.000 TL'ye Yükseltildi

- **Amaç:**
 - Desteklenen projelerin çıktı, sonuç ve etkilerini nicelik ve nitelik olarak artırmak.
- **Miktar:**
 - **200.000 TL'ye** kadar
 - 100.000 TL Yürüttü
 - 100.000 TL Diğerleri
- **Kriterler:**
 - Makale, Bildiri, Kitap, Ödül, Patent, Ürün, Model, Şirket, Yayılm, Araştırmacı Yetiştirme, Yeni Proje
- **Başvuru:**
 - Proje yürütücüsü başvurur.
 - Sonuçlandıktan sonra 3 yıl içinde başvuru yapılabilir.
 - Başvurular çevrimiçi alınır

Detaylı bilgi için: <http://www.tubitak.gov.tr/ppo>

Burs Limitleri Arttı, Toplam Limit Kalktı

- Projede çalışan bursiyerlere ödenen burslar artırıldı!**

ARDEB - PROJELERDE BURSİYER DESTEK ÜST LİMİTLERİ	2014	2015
Bursiyer herhangi bir yerde ücret karşılığı çalışmayıor ise;		
Lisans Öğrencisi	500 TL/ay	500 TL/ay
Y. Lisans öğrencisi	1.500 TL/ay	2.200 TL/ay
Doktora öğrencisi	1.800 TL/ay	2.500 TL/ay
Doktora sonrası araştırmacı	2.250 TL/ay	2.800 TL/ay
Bursiyer herhangi bir yerde ücretli çalışıyor ise;		
Y. Lisans öğrencisi	400 TL/ay	400 TL/ay
Doktora öğrencisi	500 TL/ay	500 TL/ay

- Artık bütçenizdeki toplam burs kalemi için bir üst sınır bulunmuyor!**

Proje Yürütmenin Önündeki İdari Kotalar İyileştirildi

1) İdari Kotalar:

Dekan, Dekan Yrd., Yüksek Okul Müdürü, Yüksek Okul Müdür Yrd., Meslek Yüksek Okul Müdürü, Meslek Yüksek Okul Müdür Yrd., Genel Sekreter, Enstitü Müdürü, Enstitü Müdür Yrd., Bölüm Başkanı, Araştırma Enstitüsü Müdürü, Daire Başkanı, Merkez Müdürü artık idari kotaya dahil değil.

2) Standart Proje Kota Uygulaması:

- 2 Yürütçülük
- 1 Yürütçülük + 2 Araştırmacılık
- 4 Araştırmacılık

- 3 Yürütçülük
- 1 Yürütçülük + 4 Araştırmacılık
- 2 Yürütçülük + 2 Araştırmacılık
- 6 Araştırmacılık

+1 Yürütçülük
(Horizon2020'de eşik değeri geçerse)

Gelişme Raporu Periyotları Uzatıldı.

Proje Süresi	6. ay	12. ay	18. ay	24. ay	30. ay	36. ay
12 ay	-	SR				
18 ay	-	GR	SR			
24 ay	-	GR-1	GR-2	SR		
30 ay	-	GR-1	GR-2		SR	
36 ay	-	GR-1	GR-2	GR-3		SR

GR: Gelişme Raporu
SR: Sonuç Raporu
NOT: Hızlı Destek projelerinde sadece SR alınacak.

- Proje faaliyetleri boyunca elde edilecek çıktıların ve ulaşılacak sonuçların **ilgili paydaşlar ve potansiyel kullanıcılar** ulaştırılması ve yayılmasına yönelik yapılacak
 - toplantı,
 - çalıştay,
 - eğitim,
 - web sitesi, vb.
- Bu tür faaliyetler, bütçede **hizmet alımı** kapsamında düşünülmelidir.

10.000
TL

- 2012 yılından itibaren başlatılan uygulamayla bugüne kadar panelist olarak **görev almamış** araştırmacılarımız, talep etmeleri durumunda, uzmanlık alanlarıyla **doğrudan ilgili olmayan** panellere gözlemci olarak katılabileceklerdir.
- Bu uygulamayla Gözlemci Panelistlerimizin, panel sistemi ve işleyışı hakkında **gözlem** yoluyla ön bilgi ve deneyim edinmelerini sağlamak amaçlanmaktadır.
- **Yolluk ve yevmiye** TÜBİTAK Tarafından verilmektedir.

TÜBİTAK Proje Yazımı

PROJE YAZIMI

- **Proje Başlığı ve Özeti**
- **Amaç ve Hedefler**
- **Konu, Kapsam ve Literatür Özeti**
- **Özgün Değer**
- **Yöntem**
- **Proje Yönetimi, Ekip ve Araştırıma olanakları**
- **Yaygın Etki**

Proje Başlığı

- ▶ Proje başlığı, projenin amacını aktaran net, öz, anlaşılır ve kısa olmalıdır.
- ▶ Proje başlığı Türkçe kelimelerden oluşmalı, anlamlı olmayan kısaltmalar ya da özel kodlar içermemelidir.

Proje Başlığı Örnekleri

ÖRNEK-1

- ▶ Gözenekli Koordinasyon Polimerlerinin Sentezi ve bazı uygulamaları
- ▶ Azobenzentetrakarboksilik asit ve bis(imidazol) türevi ligantlarla Gözenekli Koordinasyon Polimerlerinin (MOF) sentezi, yapılarının aydınlatılması ve gaz depolama kapasitelerinin belirlenmesi

ÖRNEK-2

- ▶ Hastane enfeksiyonlarının önlenmesinde yeni yaklaşımlar
- ▶ Hastane enfeksiyonları etkenlerinden en sık görülen koli basili'nin önlenmesinde X ile Y'nin karşılaştırılmalı analizi

Proje Özeti

- ▶ Proje özeti ve anahtar kelimeler; Türkçe ve İngilizce yazılmalıdır.
- ▶ Proje özetleri birer sayfayı geçmemelidir.

Özet

- ▶ Özет (summary) projenin soyut bir tanıtımı değil, ana hatları ile önerilen projenin:
 - ❖ Konusunun kısa bir tanıtımı
 - ❖ Problemin tanıtımı, özgün değeri,
 - ❖ Amaç ve hedefleri,
 - ❖ Kullanılacak yöntemin ana hatları,
 - ❖ Yaygın etkisi
- ▶ Anahtar Kelimeler ve İngilizce karşılıkları (keywords) uluslararası literatüre uygun bir şekilde seçilerek özet sayfasının sonundaki ilgili bölümde ayrıca belirtilmelidir.

Özet

- ▶ Panelistlerin, proje konusunda proje yürütücüsü kadar deneyimli olmadığı dikkate alınarak;
 - ❖ Temel ve kısa cümlelerle
 - ❖ Konuyu detaylandırmadan
 - ❖ Akıcı biçimde yazılmalıdır.
- ▶ Panelistler tarafından projede dikkatlice okunan ilk kısım **ÖZETTİR**.
- ▶ **Projeyi değerlendirecek panelistler**, özetteki bilgilere ve anahtar kelimelere bakılarak seçilmektedir.
- ▶ Bu sebeple projenizin ilgili alandaki uzmanlara gitmesi için özet kısmında gereksiz bilgi ve anahtar kelimelerden kaçınılmalıdır.

Özet - Yapılan Yanlışlıklar

- ▶ Önceki dönemlere ait proje formatlarını kullanmak
- ▶ Özeti, projenin diğer bölümlerinden önce yazmak
- ▶ Yazılması gerekenleri birebir kontrol etmemek (**Konu, özgün değer, Amaç, yöntem, Yaygın etki**)
- ▶ Konuya uzak bir araştırmacılara okutmamak
- ▶ Çok ilgisiz ve fazla bilgi vermek.

Panelist Görüşleri

1. Özet, projenin pazarlamasını yapan temel bileşendir. Eğer özeti okuduğumda ilgimi çekmezse büyük ihtimalle proje önerisinin desteklenmeye değer olmadığını düşünürüm.
2. Proje özetinde resim, grafik ve çizimlere yer verilmiştir. Proje özetinde bu kısımlar olmamalıdır.
3. Proje yürütücüsü, proje özetinde kaynak vermiştir. Özette kaynaklar bulunmamalıdır.
4. Özet oldukça kısa tutulmuş ve proje içeriğini tam olarak yansıtmamaktadır.
5. Türkçe ve İngilizce proje başlığı ve özeti birbiri ile uyumlu değildir.

Bu tür bilgiler panelistlerde önyargı oluşturmakta ve proje yürütücüsünün bilimsel olarak yeterli olmadığını düşündürmektedir.

ÖRNEK - ÖZET

Dünya'daki fosil yakıt rezervleri sınırlı olmasına rağmen artan enerji talebi fosil yakıtlarından karşılaşmaktadır. Bu durum küresel çevre sorunlarını beraberinde getirmektedir.

Temiz, ucuz ve güçlü enerji taşıyıcılarının sağlanması, sera gazı emisyonlarının azaltılabilmesi ve doğalgazın saflaştırılabilmesi için alternatif yapıların sentezi ve tasarıımı önemlidir. Günümüzde en aktif çalışma alanlarının başında gelen MOF'ların üretiminde nihai amaç, gaz depolama ve ayrimında en yüksek kapasiteye sahip ve yapı kontrolünü sağlayabileceğimiz yüksek yüzey alanlı gözenekli koordinasyon polimeri elde etmektir. Bu anlamda henüz istenilen hedefe ulaşlamamıştır.

Hedeflenen gazların depolanabilmesi ve gaz karışımlarının saflaştırılabilmesi için uygun gözenek büyüğünü ve geniş yüzey alanına sahip yeni MOF'ların sentezi ve dizaynında, anyonik ligant olarak bükülmeyen azobenzentetrakarboksilik asit (H_4abtc) ve nötral organik birim olarak ise hem yarı bükülebilir hem de bükülmeyen ligantlar sentezlenecektir. İkinci aşamada ise, bu ligantlar kullanılarak Zn(II) ve Cd(II) iyonları ile hidro(solvo)termal ve/veya mikrodalga yöntemleriyle gözenekli malzemeler elde edilecektir. Bu MOF'ların karbondioksit, metan ve hidrojen gazlarını adsorplama ve gaz karışımını (CO_2-N_2 ve CO_2-CH_4) seçici olarak ayıratma performansları hem teorik hem de deneyel olara belirlenecektir.

Proje kapsamında elde edilen MOF'ların yapıları, spektroskopik yöntemlerle belirlenecektir. Yüzey alanları, gözenek büyüklikleri ve karbondioksit, metan ve hidrojen gazlarını depolama kapasiteleri ve gaz karışımını (CO_2-N_2 ve CO_2-CH_4) seçici olarak ayıratma performansları XXX yöntemleri ile belirlenecektir.

Elde edilen sonuçların, etki değeri yüksek bilimsel dergilerde yayımlanacak, Ulusal-Uluslararası kongrelerde sunulacaktır. Depolama kapasitesi yüksek olan MOF'ların patentlenmesi de planlanmaktadır. Ayrıca, MOF konusunda deneyimli genç araştırmacıların da yetiştirilmesi diğer bir katkıdır.

Konu

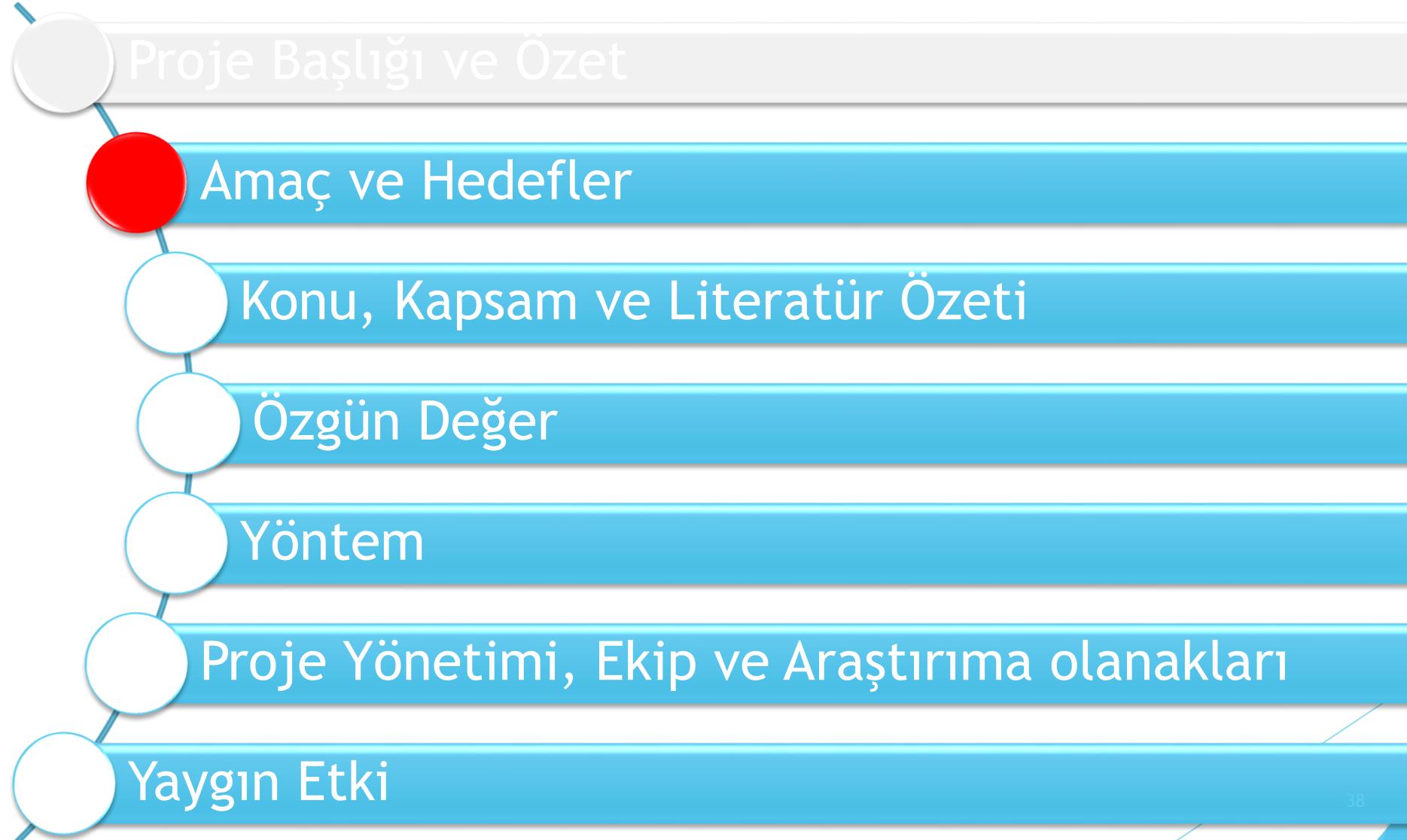
Problem
tanımı

Amaç ve
hedefler

Yöntem

Yaygın Etki

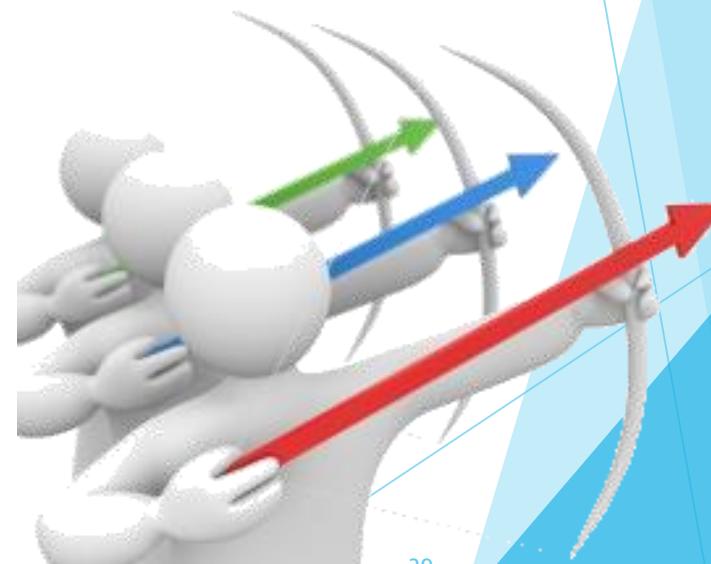
PROJE YAZIMI

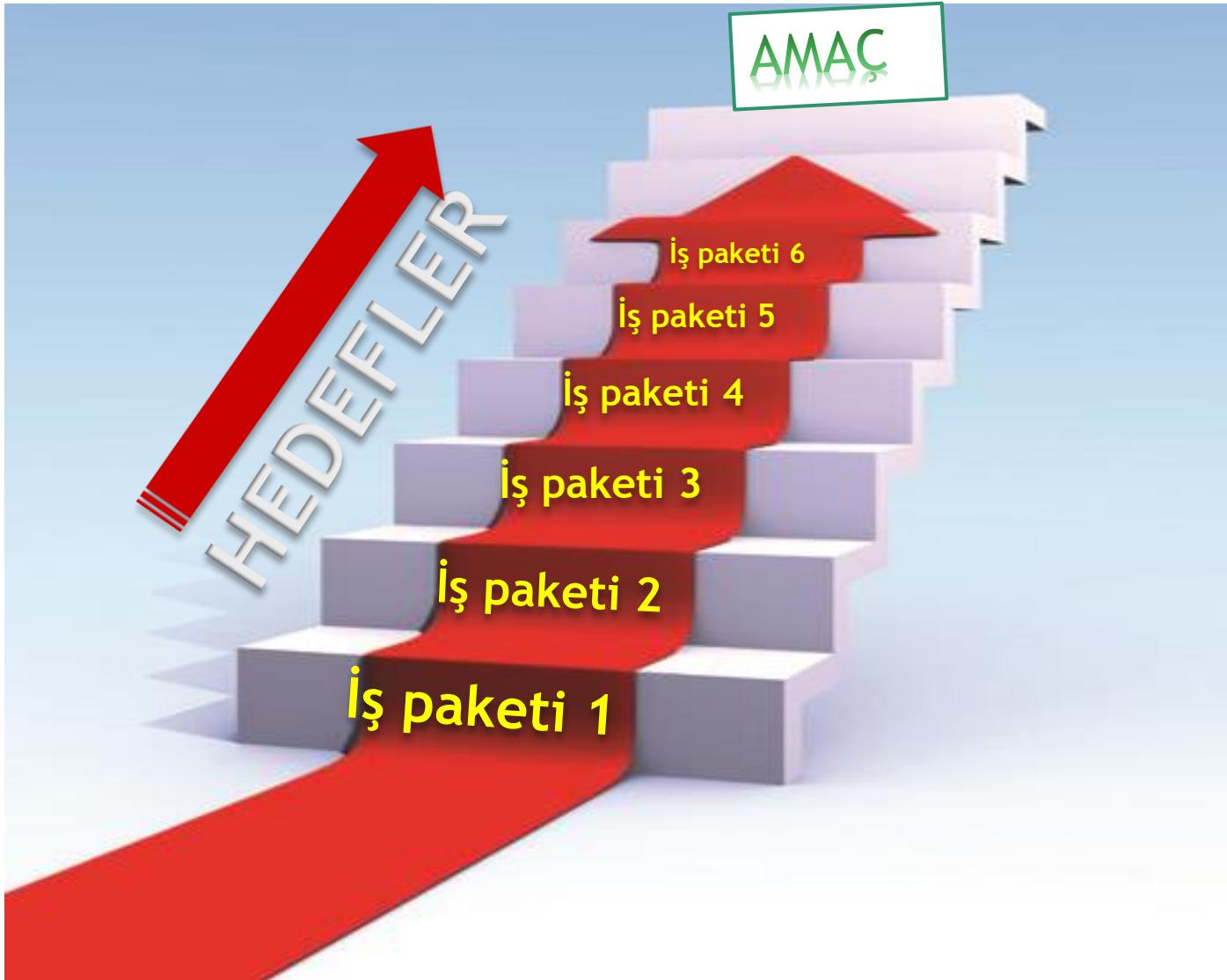
Amaç ve Hedefler

- ▶ Amaç: Proje kapsamında elde edilmesi beklenen sonucun kısaca anlatımıdır.
- ▶ Amaç, sonuca hedefler yoluyla odaklanır
- ▶ Amaç sonuca dair bir isteği tarif ederken, hedef bunun ölçümü için vazgeçilmelidir.
- ▶ Hedefler amaçlara erişmek için gerekli olan kısa dönemli aşama durumlarını oluşturur.

- ▶ Ayrıca hedefler daha açık ve ölçülebilir özellik taşır.
- ▶ Amaçlar soyut olabilir fakat hedeflerin kesinlikle somut ve rakamsal olması gerekmektedir.

Hedeflerin Toplamı = AMAÇ

Amaç ve Hedefler - Örnek

Amaç: En yüksek miktarda CO_2 depolayabilecek malzeme (MOF) yapmak

Hedefler

1. Üç boyutlu (3D) MOF'ları sentezlemek - İP1
2. Bu MOF'ları kristallendirmek - İP2
3. Kristallerin yapısını X-ışınları aydınlatmak - İP3
4. Teorik olarak CO_2 depolayabildiğini ispat etmek - İP4
5. Deneysel olarak MOF'un arzu edilen miktarda CO_2 depolayabildiğini göstermek ve literatürle kıyaslayarak ispat etmek - İP5

Amaç ve Hedefler - Yapılan Yanlışlıklar

- ▶ Amaç ve hedefleri ayrı ayrı belirtmemek
- ▶ Net amaç vermemek, belirsiz ifadeler kullanmak
- ▶ Çok gereksiz bilgi vermek
- ▶ Gereksiz amaçlar edinmek.

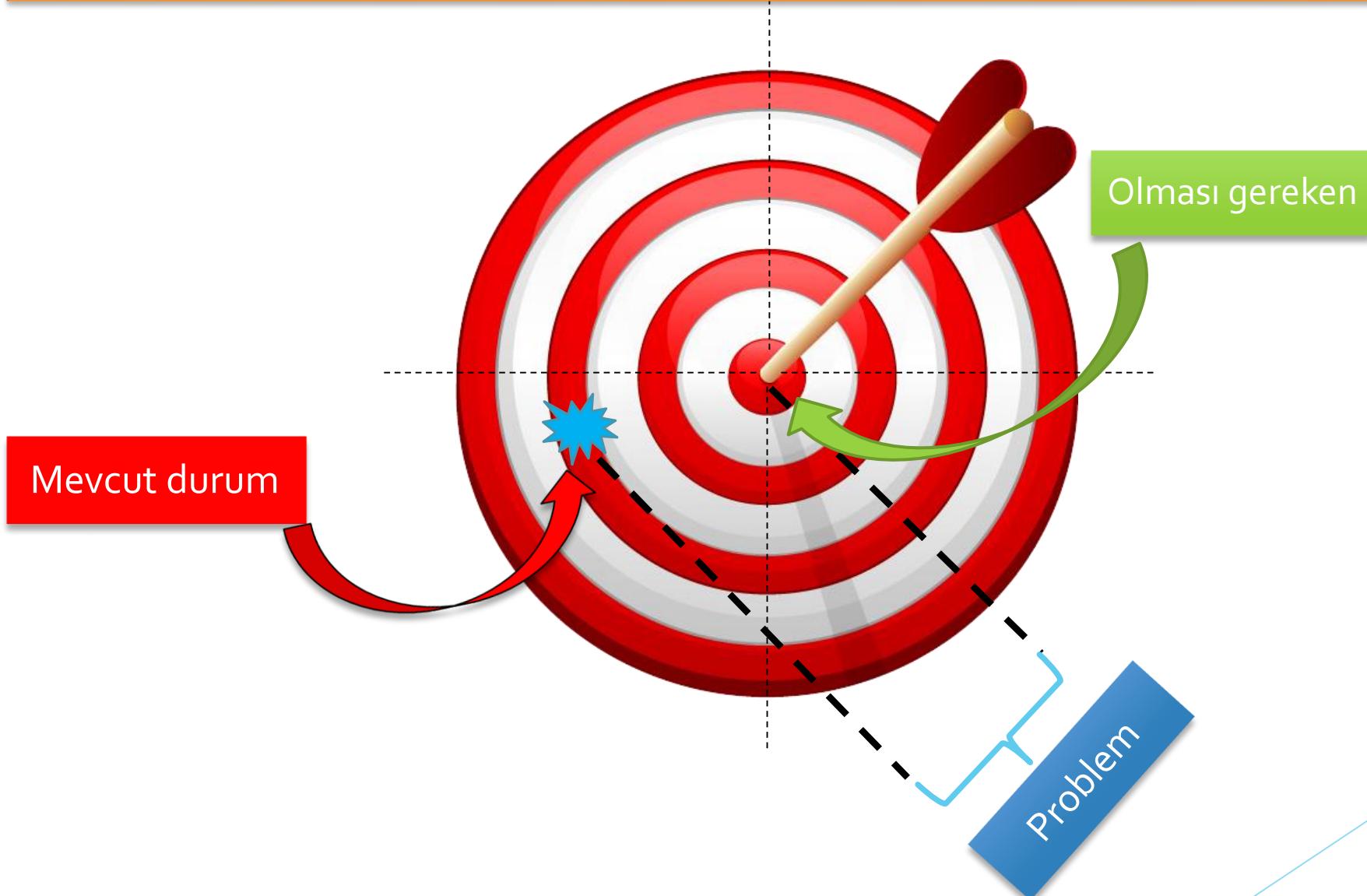
PROJE YAZIMI

- Proje Başlığı ve Özeti
- Amaç ve Hedefler
- Konu, Kapsam ve Literatür Özeti
- Özgün Değer
- Yöntem
- Proje Yönetimi, Ekip ve Araştırıma olanakları
- Yaygın Etki

Konu, Kapsam ve Literatür Özeti

- ▶ Proje konusunun mevcut bilim ve teknolojide yeri açıkça ifade edilmelidir.
- ▶ Proje önerisinde ele alınan konunun kapsam ve sınırları projenin araştırma sorusunu ve problemi açıkça ortaya koymalıdır.
- ▶ Amaç ile ilişkisi açıklanmalıdır.
- ▶ Konuya ilgili görsel materyaller kullanılmalıdır.
- ▶ Gereksiz kitabı bilgilerden kaçınılmalıdır.

Problemin tanımı

Problemi tespit etmek ona çözüm bulmaktan daha zordur

Literatür Özeti

- ▶ Projenin sağlayacağı yeni bilginin, literatürde eksik olduğu belirtilen hangi bilgi ihtiyacını gidereceği izah edilmeli.
- ▶ Ham literatür bilgisi yorum yapılmadan kesinlikle verilmemeli. Kısa bir literatür analizi yapılmalıdır.
- ▶ **Güncel literatüre** yer verilmeli,
- ▶ **Etki değeri yüksek dergilerden** ve önemli kitaplardan yararlanılmalıdır.
- ▶ Kaynak, TÜBİTAK'ın WEB sitesinde verilen formata uygun biçimde verilmelidir.

Literatür Özetiinde dikkat edilmesi gerekenler

- ▶ **Konu ile ilgili literatür gözden kaçırılmamalıdır.** Bir panelist araştırmacıların bulması gereken önemli bir literatürü koymadıklarını tespit ederse en hafifinden araştırmacıların iyi bir literatür taraması yapmadıklarını iddia edecektir.
- ▶ **Benzeri var diye literatürü koymaktan çekinilmemelidir.** Araştırmacılar bu literatürden farklı olarak neyi yapacaklarını açıkladıkları takdirde projenin özgün değerinin artacağı gibi panelistlerin gözünde de araştırmacıların konuya hakim oldukları düşüncesi oluşacaktır.
- ▶ Tek bir veri tabanı ile yetinilmemeli **Google, Scopus, Endnote, Web of science, Ebsco Host, patent** veri tabanları gibi tüm kaynaklar çok detaylı biçimde araştırılmalıdır.
- ▶ Yürüttü proje önerisinin hazırlanmasında daha önceki projelerinden yararlanmış ve literatür kısmında aynı metinlere yer vermişse referans vermelidir.
- ▶ Yürüttü önceki projelerinden de yararlanıp aynı metni **kopyala-yapıştır** yöntemiyle proje önerisi metnine koyarsa **bu etik problem** oluşturabilir.

Literatür Özeti

- ▶ Ham literatür bilgisi yorum yapılmadan kesinlikle verilmemeli.
 - ❖ x ve ark. (1997), İspanya'nın Valensiya Körfezi kıyılarında Ekim 1989-Ocak 1991 tarihleri arasında gerçekleştirdikleri araştırmada x ve x türleri arasındaki beslenme ilişkisini incelemişlerdir.
 - ❖ x (1997), Mısır'ın İskenderiye açıklarında dağılış gösteren x ve x'nin büyümeye, ölüm ve stoğa katılımları ve yine x (1998), Akdeniz'de Mısır kıyılarında yayılış gösteren x ve x'nin üreme biyolojileri üzerine bir araştırma yapmışlardır.
- ▶ **Kıcacısı literatür salt anlatılıp geçilmemeli ulaşılan sonuçlar anlatılmalıdır. Böylece kendi projenizin özgün değerini daha net ortaya koyabilirsiniz.**

ÖRNEK

Hastane enfeksiyonları etkenlerinden en sık görülen koli basili'nin önlenmesinde X ile Y'nin karşılaştırılmalı analizi

- ▶ Hastane enfeksiyonları = **Konu**
- ▶ Önlenmesine çalışılacak etken ve ilgili yöntemler = **Kapsam**
- ▶ **Tartışılması gereken literatür ise;**
 - ❖ bu etken ve önlenmesi sürecindeki yöntemlerle ilgili bu yöntemlerin benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koyan
 - ❖ karşılaştırılmalı olarak avantaj ve dezavantajlarını tartışan ve
 - ❖ son olarak da önerilen yöntemin irdelenmesini içermelidir.

Yapılan Hatalar

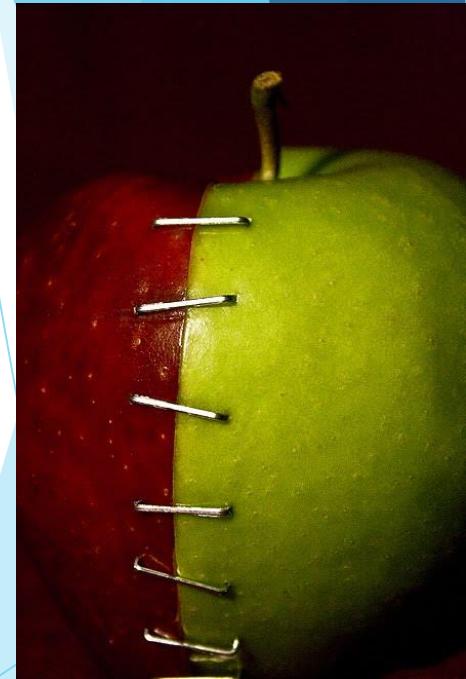
- ▶ Çalışmanın kapsadığı alanları net olarak belirtmemek
- ▶ Çok gereksiz bilgiler vermek
- ▶ Dikkatli literatür araştırması yapmamak
- ▶ Proje konusuna benzer olan çok önemli bazı literatürleri incelememek
- ▶ **Özellikle revize projelerde literatürü tekrar gözden geçirmemek.**
- ▶ Tartışma yapmadan ham literatür verisi vermek.
- ▶ Metinde atıf yapılan bir çalışmayı, kaynaklar listesinde vermemek.

PROJE YAZIMI

Özgün Değer

- ▶ Projenin bilimsel kalitesi, farklılığı, yeniliği, hangi eksikliği nasıl gidereceği veya hangi soruna nasıl çözüm getireceği,
- ▶ İlgili bilim ve teknoloji alanlarına metodolojik, kavramsal, kuramsal olarak ne gibi özgün katkılarda bulunacağı ayrıntılı olarak belirtilmelidir.
- ▶ Araştırmanın dayandığı hipotezler açıkça ortaya konulmalı ve özgün değeri belirgin bir biçimde vurgulanmalıdır.
- ▶ Amaçlanan sonuca nasıl ulaşılacağı net izah edilmelidir.
- ▶ **Panelisti yoracak ve inandırıcılığı azaltacak uzun cümlelerden kaçınılmalıdır.**

Özgün Değer

- ▶ Projenin başarı ile gerçekleştirilmesi ile **literatürdeki hangi boşluğu dolduracağı** vurgulanmalıdır.
- ▶ Projeyi savunacak cümleler yerleştirilmelidir.
- ▶ Uluslararası patent veya yayın potansiyeli yüksek olmalıdır.

Yapılan Hatalar

- ▶ Proje konusu ile ilgili daha önce çalışılmış ve yayımlanmış yayın olmadığını iddia etmek
- ▶ Bazı metodları kombine ederek özgün olduğunu iddia etmek
- ▶ Dünya'da rutin olan bir tekniğin Türkiye'de ilk defa uygulamak
- ▶ Aynı amaca yeni tekniklerle ulaşmaya çalışmak

Özgün Değer - ÇOK İYİ

- ▶ Proje konusunun mevcut bilim ve teknolojideki yeri açıkça ortaya konulmuş
- ▶ Gerekli literatür taraması ile desteklenmiştir.

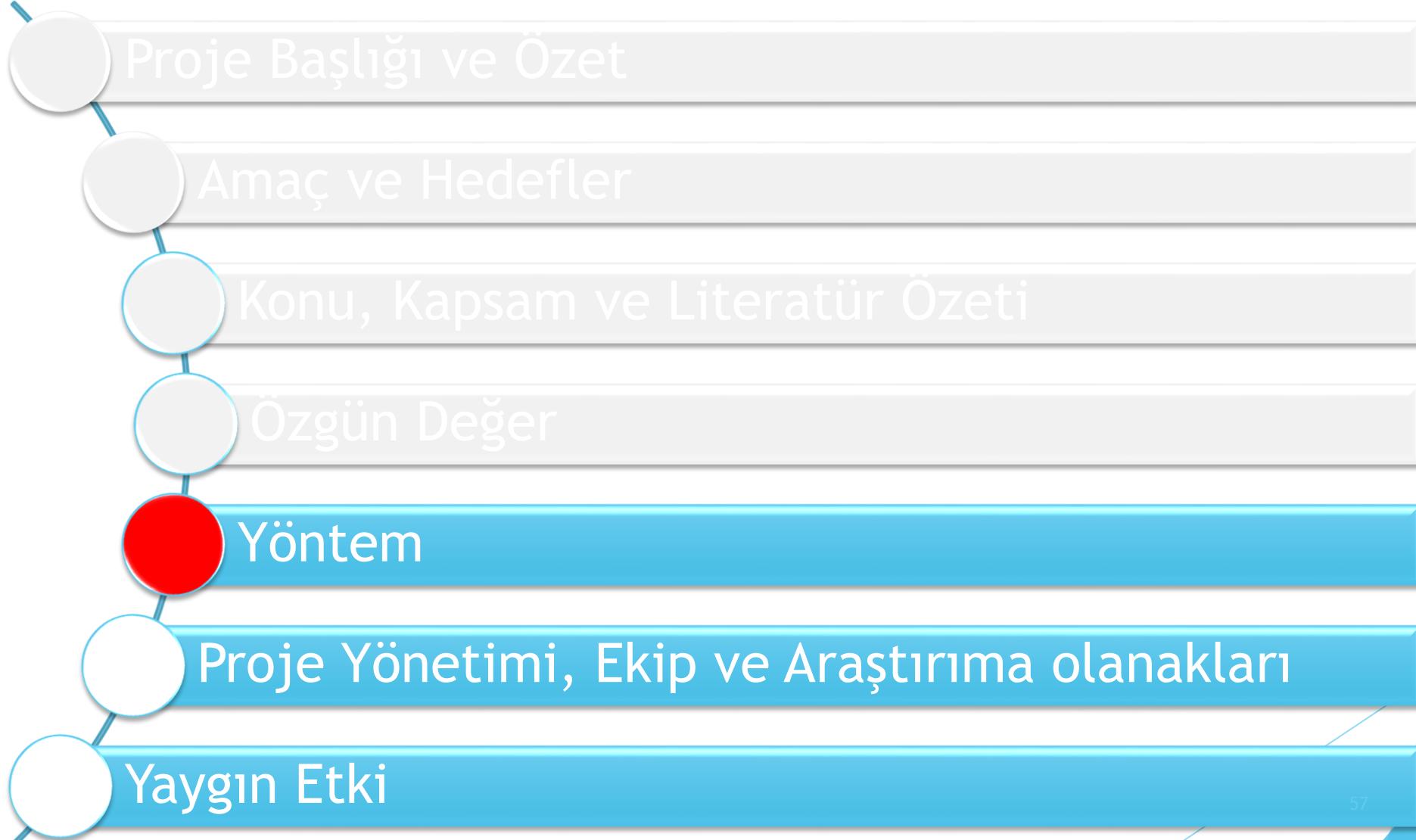
Özgün Değer - Yetersiz

- ▶ Projenin bilimsel tutarlılığı, bütünlüğü ve anlamı açıkça ortaya konulmamıştır.
- ▶ Araştırmada net bir bilimsel teknolojik soru ortaya atılmamıştır.
- ▶ Proje, özgün değerden çok ileri teknoloji, altyapı olanakları kullanılarak, inceleme, veri toplama durum saptama ağırlıktadır.

TÜBİTAK projelerinde ÖZGÜNLÜK çok önemlidir.

ÖZGÜN DEĞER Olmazsa olmaz kriterdir.

PROJE YAZIMI

YÖNTEM

- ▶ Projenin amacına uygun yöntemler seçilmelidir.
- ▶ Projede uygulanacak yöntem ve araştırma teknikleri ilgili **literatüre atıf yapılarak** belirgin ve tutarlı bir şekilde ayrıntılı olarak açıklanmalıdır.
- ▶ Yöntem ve tekniklerin projede öngörülen amaç ve hedeflere ulaşmaya elverişli olduğu ortaya konulmalıdır.
- ▶ Disiplinlerarası çalışmalarda iş paketleri uygun bir düzende sıralanmalı ve ilişkilendirilmelidir.

YÖNTEM

- ▶ Varsa ilgili görseller ile zenginleştirilmelidir.
- ▶ Mümkinse ön çalışma sonuçları verilmelidir.
- ▶ Proje konusuyla ilgili en az bir BAP projesi tamamlanabilir ve bu çalışmalar ile TÜBİTAK projesine ön hazırlık yapılabilir.

Yapılan Hatalar

- ▶ Uygun olmayan metot kullanmak
- ▶ Materyali iyi seçememek veya eksik vermek
- ▶ Sentez yöntemlerini detaylı vermemek
- ▶ Önemli ölçüde tamamlanmış çalışmaları proje olarak sunmak
- ▶ Proje süresince tamamlanamayacak çalışmalara girmek

B planı ve risk yönetimi

- ▶ Teklif edilen deney planlarında ortaya çıkabilecek olası sorunları öngörebilmek çok önemlidir.
- ▶ Projenin başarısını olumsuz yönde etkileyebilecek riskler belirlenmelidir.
- ▶ Bu risklerle karşılaşıldığında projenin başarıyla yürütülmesini sağlamak için devreye sokulacak alternatif yöntemler belirlenerek açık bir şekilde ifade edilmelidir.
- ▶ B planı, projenin amaç ve hedefleri ile uyumlu olmalı ve projenin özgünlüğü korunmalıdır.

RİSK YÖNETİMİ TABLOSU (*)

İP No	En Önemli Risk(ler)	B Planı
1	Ligant ve <u>komplekslerin sentezi</u>	
2	Komplekslerin yapılarının ve gözenek özelliklerinin belirlenmesi	
3 ve 4	CO ₂ ve Metan depolama kapasitelerinin araştırılması	

B planı ve risk yönetimi

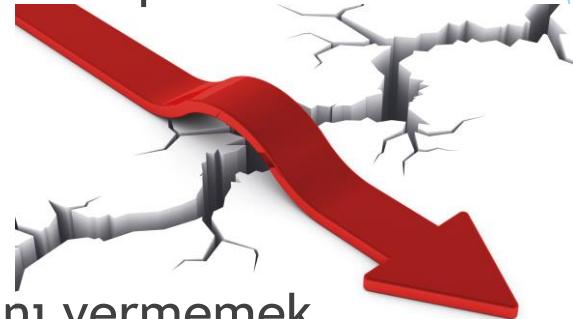

B planı bulunmayan veya projenin özgünlüğü ile uyumlu olmayan çok sayıda proje Yöntem bölümünden düşük puan almaktadır.

- ▶ Panellerde, yöntemin aldığı **puan 3'ün altında** ise proje yüksek puanda alsa proje önerisi kabul edilmemektedir.
- ▶ Aynı durum özgün değer için de geçerlidir.

Yapılan Hatalar

- ▶ «İş paketinde herhangi bir risk bulunmamaktadır» ifadesi panelistler tarafından uygun karşılanmamaktadır.
- ▶ Her şeyin yolunda gideceğini beklemek
- ▶ «Bir şekilde çözeriz» yaklaşımına sahip olmak
- ▶ Riskleri iyi görmemek ve önemli konularda bir B planı vermemek
- ▶ Proje yürütücüsünün ve ekibin tecrübe bu çalışmayı yeterlidir. Çalışmada aksaklık beklenmemektedir. Yaklaşımında olmak.
- ▶ Önemsiz konularda B planı vermek
- ▶ Proje süreci içinde yapılamayacak B planı vermek
- ▶ Verilen B planları içerisinde izin alınması gereken hususlar için bir **etik/izin belgesi almamak.**

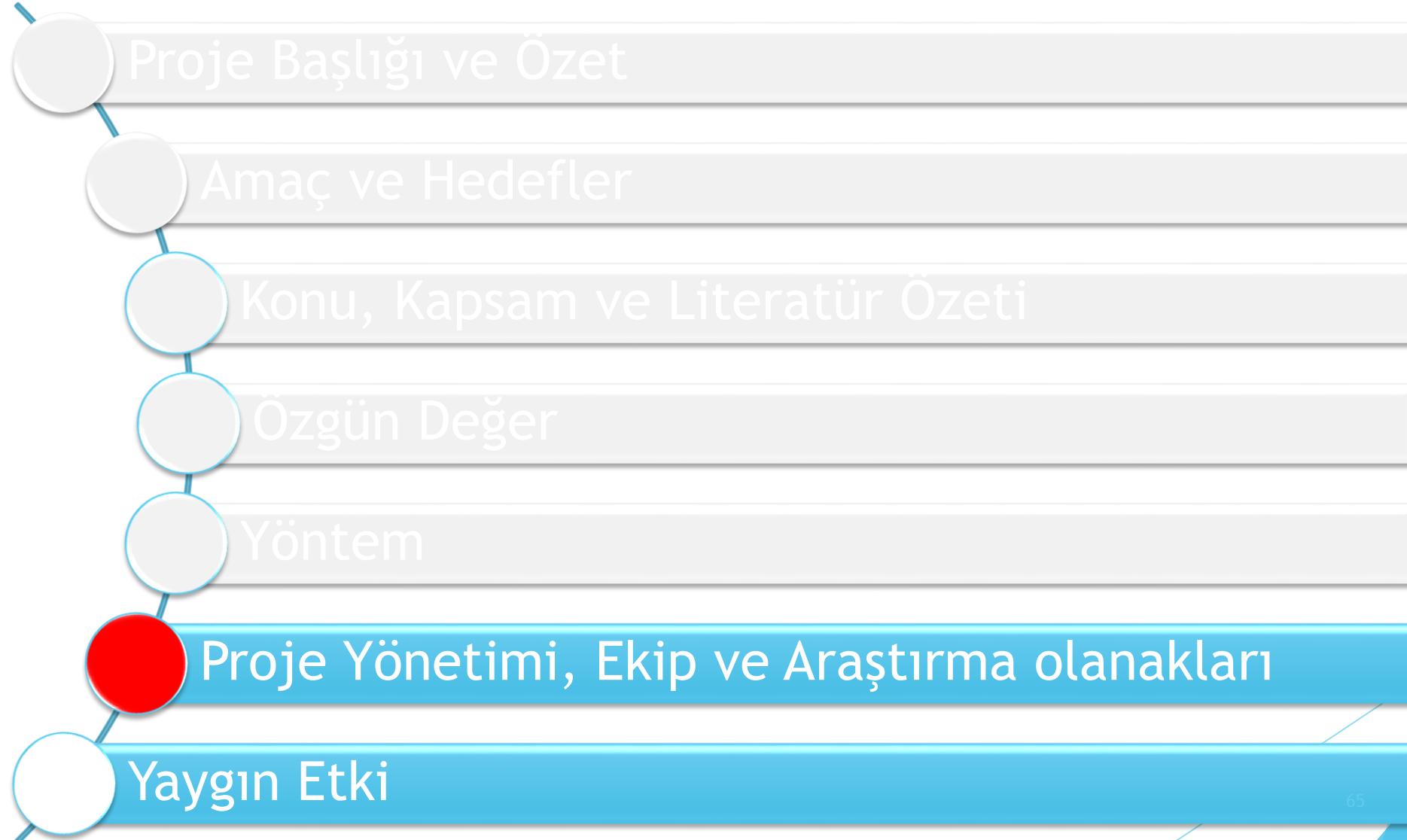

ÖRNEK - B planı

- ▶ «Rutenyum bileşikleri sentezlenemez ise palladium bileşikleri sentezlenecektir.» yaklaşımı kabul edilebilir bir yaklaşım değildir. Bunun yerine;
- ▶ Rutenyum bileşiklerinin sentezlenememe nedenleri öngörmeli ve sentezi için farklı sentez yöntemleri önerilmelidir.

- ▶ «Yöntemlerde A kiti çalışmaz ise B kitini kullanacağız» yaklaşımından ziyade
- ▶ A kitinin çalışmamasına sebebi
- ▶ B kitinin A kitinden farkını, çalışabilirliğini
- ▶ B kitinin seçilmesine yol açan nedenlerin tartışılması büyük önem taşımaktadır.

PROJE YAZIMI

Proje Yönetimi, Ekip ve Araştırma olanakları

İŞ-ZAMAN ÇİZELGESİ (*)

İP No	İP Adı/Tanımı	Kim(ler) Tarafından Yapılacağı	AYLAR																						
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Ligant ve komplekslerin sentezi	Yürütücü	X	X	X	X	X	X	X	X															
2	Komplekslerin yapılarının ve gözenek özelliklerinin belirlenmesi	Yürütücü Danışman				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X								
3	CO ₂ depolama kapasitelerinin araştırılması	Yürütücü Araştırmacı Bursiyer												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
4	Metan depolama kapasitelerinin araştırılması	Yürütücü Araştırmacı Bursiyer																		X	X	X	X	X	X

Yürütücü: Prof. Dr. Okan Zafer YEŞİLEL Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Araştırmacı: Doç. Dr. Alper Tolga Çolak Dumlupınar Üniversitesi
Danışman: Prof. Dr. Murat TAŞ Ondokuz Mayıs Üniversitesi

- Projede yer alacak başlıca iş paketleri belirtilmelidir.
- Her bir iş paketi kim veya kimler tarafından yapılacağı belirtilmelidir.
- Her iş paketinde görev alacak personelin niteliği (Yürütücü, bursiyer, araştırmacı veya danışman) belirtilmelidir.

Proje Yönetimi, Ekip ve Araştırma olanakları

- ▶ Her iş paketinin hangi zaman aralıklarında ve ne kadar bir süre gerçekleştirileceği belirtilmelidir.
- ▶ Disiplinler arası çalışmalarında her konunun uzmanı yardımcı araştırmacı bulunmalıdır.
- ▶ Çalışma takvimine göre projenin yeterli zamanda yapılp yapılmayacağına karar verilmelidir.
- ▶ Proje kabul edildikten sonra bu çalışma takvimine uyulup uyulmadığı ara raporlarla takip edilecektir.

İş-zaman Çizelgesi - DİKKAT

- ▶ İş paketi olarak, sarf malzeme ve cihaz almımına yer verilememelidir.
- ▶ Literatür taraması ve deneylerin planlanması iş paketi olarak verilmemelidir.
- ▶ Gelişme ve sonuç raporu hazırlama aşamaları proje çalışmalarına paralel olarak yürütülmeli ve ayrı bir iş paketi olarak gösterilmemelidir.
- ▶ TÜBİTAK, projelerde yer alan **danışmanların Tübitak'ın danışma tanımına uyup uymadığı** da ayrıca değerlendirilmektedir.

Danışman: Projenin tali konusunda uzman ve katkısı %10'dan fazla olmayan kişidir.

Proje Ekibinin Konu ile İlgili Projeleri

PROJE EKİBİNİN ÖNERİLEN PROJE KONUSU İLE İLGİLİ PROJELERİ (*)

Adı ve Soyadı	Projedeki Görevi	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Önerilen Projeden Farkı

- ▶ proje ekibinin önerilen proje konusu ile ilgili projeleri verilmelidir.
- ▶ Proje ekibinin proje önerisi ile benzer konudaki projeleri varsa bu projeler hakkındaki bilgiler verilmeli
- ▶ Önerilen projeden ne gibi farkları olduğu tabloda belirtilmelidir.

Yapılan Hatalar

- ▶ Proje yürütücüsünün önerilen proje konusuyla yeterli uzmanlığının olmaması
- ▶ Önerilen projeye yakın büyüklükte proje tecrübesinin olmaması
- ▶ Gerekli olmasına rağmen bazı alanlarda uzman olmaması
- ▶ Projeye katkısı belirsiz araştırmacıların olması
- ▶ Gerekli olmasına rağmen çok sayıda bursiyer yazılması
- ▶ Kısa sürede bitirilecek bir proje için üç yıl proje süresi belirlenmesi

Panelist görüşleri-İYİ

- ▶ Proje yürütücüsü, proje önerisini yürütebilecek yeterli bilgi birikimine sahiptir.
- ▶ Proje yürütücüsünün ve araştırmacıların projeye ilgili Ulusal ve Uluslararası proje deneyimi vardır.
- ▶ Proje yürütücüsünün ve araştırmacıların proje konusuyla ilgili saygın bilimsel dergilerde yayınları bulunmaktadır.
- ▶ Proje ekibi, projenin gerektirdiği sayı ve disiplindendir ve iş paketleri ekibin yetkinlikleri dikkate alınarak uygun bir şekilde planlanmıştır.
- ▶ Proje yürütücüsü, proje konusunda lisansüstü tezler yönetmiştir.

Panelist görüşleri-YETERSİZ

- ▶ Proje yürütücüsünün önerilen projeye yakın proje deneyimi bulunmamaktadır.
- ▶ Proje yürütücüsünün önerilen proje konusundaki bilgi birikimi yeterli değildir ve ilgili konuda nitelikli yayını bulunmamaktadır.
- ▶ Projede yer alan araştırmacıların proje ile ilgili konularda bilgi birikimi yeterli değildir. Projeye katkısı belirsiz ve gereksiz kişiler bulunmaktadır.
- ▶ Çok gereklilimasına rağmen Konusunda uzman bir araştırmacı bulunmamaktadır.

ARAŞTIRMA OLANAKLARI

- ▶ Öneren kurulusta var olup da projede kullanılacak olan altyapı/ekipman olanakları belirtilmelidir.
- ▶ Araştırma Grubunun altyapısı, bilgi birikimi ve önerilen proje süresini aşabilecek ifade, vaat ve iş paketlerinden kaçınılmalıdır.
- ▶ **Proje kapsamında yeni alınmak istenilen cihaz ve kurumda yenilenmesi istenilen cihaz varsa gerekçelendirilmelidir.**

Başarı Ölçütleri

BAŞARI ÖLÇÜTLERİ TABLOSU (*)

İP No	İş Paketi Hedefi	Başarı Ölçütü (%, sayı, ifade, vb.)	Projenin Başarısındaki Önemi (%)**
1	Ligant ve komplekslerin sentezi	Proje kapsamında 5 adet ligant ve 10 kompleksinin sentezi	40
2	Komplekslerin yapılarının ve gözenek özelliklerinin belirlenmesi	%100	30
3	CO ₂ depolama kapasitelerinin araştırılması	Komplekslerin CO₂ adsorplama kapasitelerinin ve en yüksek adsorpsiyon yapan malzemenin belirlenmesi	20
4	Metan/CO ₂ ayırma kapasitelerinin araştırılması	Tüm komplekslerin metan depolama kapasitelerinin ve en yüksek ayırma kapasitesine sahip malzemenin belirlenmesi	10

- ▶ Projenin tam anlamıyla başarıya ulaşmış sayılabilmesi için **İş-Zaman Çizelgesinde** yer alan her bir ana iş paketinin hedefi, başarı ölçütü, ne ölçüde gerçekleşmesi gerektiği belirtilmelidir.
- ▶ Her iş paketinin projenin başarısındaki önem derecesi **Başarı Ölçütleri Tablosu'nda** belirtilmelidir.
- ▶ İş paketinin başarı ölçütü **yüzde (%)**, **sayı** ve **ifade** olabilir.
- ▶ İş paketinin projenin başarısındaki önemi **yüzde olarak** verilmelidir.

PROJE YAZIMI

YAYGIN ETKİ

PROJEDEN BEKLENEN YAYGIN ETKİ TABLOSU

Yaygın Etki Türleri	Projede Öngörülen/Beklenen Çıktı, Sonuç ve Etkiler
Bilimsel/Akademik (Makale, Bildiri, Kitap)	Bilimsel/Akademik yayın yapılması,
Ekonomik/Ticari/Sosyal (Ürün, Prototip Ürün, Patent, Faydalı Model, Üretim İzni, Çeşit Tescili, Spin-off/Start-up Şirket, Görsel/İşitsel Arşiv, Envanter/Veri Tabanı/Belgeleme Üretimi, Telife Konu Olan Eser, medyada Yer Alma, Fuar, Proje Pazarı, Çalıştay, Eğitim vb. Bilimsel Etkinlik, Proje Sonuçlarını Kullanacak Kurum/Kuruluş, vb. diğer yaygın etkiler)	Toplumun sorunlarına çözüm üretilebilmesi, Uluslararası alanda Türkiye'nin öncü konuma gelmesine katkısı,
Araştırmacı Yetiştirilmesi ve Yeni Proje(ler) Oluşturma (Yüksek Lisans/Doktora Tezi, Ulusal/Uluslararası Yeni Proje)	Bilim insanı Yetiştirilmesi ve Yeni Projeler Oluşturulması

PANELİST GÖRÜŞLERİ - ÇOK İYİ

- ▶ Ülkemizin bilimsel ve araştırımıma gücüne önemli katkılar sağlayacak niteliktedir.
- ▶ Proje bilimsel katkısı bakımından ufuk açıcı niteliktedir.
- ▶ Proje sonuçlarından ticarileştirme potansiyeli yüksek sonuçlar beklenmektedir.
- ▶ Genç araştırmacıların yetiştirilmesine önemli katkılar sağlayacaktır.
- ▶ Yeni bilimsel projelerin oluşmasına katkı sağlama potansiyeli bulunmaktadır.
- ▶ Disiplinler arası işbirliklerine, Üniversite-sanayi-kamu işbirliklerine önemli katkılar sağlayacaktır.

PROJE BÜTÇESİ

GENEL BÜTÇE TABLOSU (TL) (*)

Katkı Kaynağı	Makine Teçhizat (06.1 + 06.3)	Sarf Malzemesi (03.2)	Hizmet Alımı (***) (03.5 + 03.6)	Seyahat (03.3)	Bursiyer (05.4)	Yardımcı Personel (01.3)	TOPLAM
TÜBİTAK'tan Talep Edilen Katkı							
Öneren Kuruluş Katkısı							
Destekleyen Diğer Kuruluş Katkısı (**)							
TOPLAM							

- ▶ Proje önerisinin değerlendirilmesinde dikkate alınmamaktadır. Fakat, projenin yapılabilitliğinin değerlendirilmek açısından önemlidir.
- ▶ TÜBİTAK'tan talep edilen desteğin her bir kalemi için **ayrıntılı gerekçe** verilmeli,
- ▶ İstenen **makine-teçhizatla** ilgili teknik şartname ve proforma fatura ya da teklif mektubu eklenmelidir.
- ▶ **Hizmet alımı** ile ilgili proforma fatura ya da teklif mektubu eklenmelidir.

PROJE BÜTÇESİ

- ▶ Eğer varsa, öneren kuruluş ve/veya destekleyen diğer kuruluş katkıları, bu katkıların niteliği ve miktarının açıkça belirtildiği, ilgili kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanmış destek mektupları da eklenmelidir.
- ▶ Yüksek maliyetli cihazlar yerine hizmet alımı tercih edilmeli.

! Bütçe tabloları birbiri ile uyumlu olmalıdır. Aksi durumda Grup tarafından iade edilmektedir.

! Proje bütçesi KDV dahil fiyatlar verilmelidir. Aksi taktirde proje bütçe limitleri aşılabilmektedir. Bu durum da iade sebebidir.

Makine-Teçhizat ve Sarf Malzeme

Alınması Önerilen Makine – Teçhizat (*) (06.1 + 06.3)			
Adı / Modeli	Alım Türü	Kullanım Gerekçesi	Bedeli (TL)
	☐ Yurt içi ☐ Yurt dışı		
	☐ Yurt içi ☐ Yurt dışı		
	☐ Yurt içi ☐ Yurt dışı		

Alınması Önerilen Sarf Malzemesi (*) (03.2)			
Adı	Alım Türü	Kullanım Gerekçesi	Bedeli (TL)
	☐ Yurt içi ☐ Yurt dışı		
	☐ Yurt içi ☐ Yurt dışı		
	☐ Yurt içi ☐ Yurt dışı		

- ▶ Yurt içi alımlarda KDV dahil bedeli yazılmalıdır.
- ▶ Döviz cinsinden alınan proforma faturaların TL cinsinden karşılığı hesaplanırken fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru esas alınmalı ve öneride mutlaka belirtilmelidir.
- ▶ **Sarf malzeme** için proforma faturaya gerek yoktur.
- ▶ Sarf malzeme listesi yeterlidir.

Hizmet Alımı

Hizmet Alımı (03.5)			
Mahiyeti	Nereden/Kimden Alınacağı	Gerekçesi	Bedeli (TL)

- ▶ Hizmet alımları için KDV dahil bedeli yazılmalıdır.
- ▶ Proforma fatura verilmelidir.

Seyahat

**Saha Çalışması Dışındaki Faaliyetler İçin Yapılacak Olan Yurt içi / Yurt dışı Seyahat Giderleri
(Bilimsel Toplantılara Katılma, Çalışma Ziyaretleri vb. Faaliyetler)(*) (03.3)**

	Toplam (TL)
Yurt içi Seyahat	
Yurt dışı Seyahat	
TOPLAM	

- ▶ Saha çalışması dışındaki faaliyetler için yapılacak yurt içi/yurt dışı seyahatlere toplam 10.000 TL'yi geçmemek şartıyla ödenek verilir.

Bursiyer

Bursiyer (*) (05.4)			
Niteliği (Lisans/Y. Lisans/Doktora/Doktora Sonrası Araştırmacı)	Projede Yer Alma Süresi (ay)	Burs Miktarı (TL/ay)	Toplam (TL)
TOPLAM			

- ▶ Bursiyerlerin projede yapacağı faaliyet ile ilgili ayrıntılı bilgi ek sayfada verilmelidir.
- ▶ Bursiyerler aynı anda birden fazla projede yer alamazlar.
- ▶ BİDEB'den tam burs alan Lisansüstü ve Doktora Sonrası Bursiyerler için projeden de ek burs ödemesi yapılabilir.
- ▶ BİDEB'den kısmi burs alanlara projeden ayrıca burs ödemesi yapılmaz.
- ▶ Lisans bursiyeri olmak için lisans programında 3.sınıf ve üzeri öğrencisi olmak,
- ▶ Genel not ortalamasının en az 4 üzerinden 2,5 veya 100 üzerinden 65 olması
- ▶ Bir projede aynı anda en fazla 2 lisans öğrencisi bursiyer olarak yer alabilir.

Burs Miktarı Ust Sınırı

Niteliği	Ucret Karşılığı Çalışmıyor Ise	Ucretli Çalışıyor Ise
Lisans Öğrencisi	500.-TL/ay	-----
Y. Lisans Öğrencisi	2.200.-TL/ay	400.-TL/ay
Doktora Öğrencisi	2.500.-TL/ay	500.-TL/ay
Doktora Sonrası Araştırmacı	2.800.-TL/ay	-----

PROJE ÇIKTILARININ PAYLAŞIMI VE YAYILIMI

PROJE ÇIKTILARININ PAYLAŞIMI VE YAYILIMI TABLOSU (*)

Faaliyet Türü (Toplantı, Çalıştay, Eğitim, Web sayfası vb.)	Paydaş / Potansiyel Kullanıcılar	Faaliyetin Zamanı ve Süresi

(*) Tablodaki satırlar gerekği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabılır.

- ▶ Proje Çıktı ve Sonuçlarının Paylaşımı ve Yayılımı Giderleri toplamı **hizmet alımı** olarak yazılmalıdır.
- ▶ Bu çalışmalar için proje bütçesinde en fazla 10.000 TL'ye kadar ödenek talebinde bulunulabilir.
- ▶ Proje faaliyetleri boyunca elde edilecek çıktıların ve ulaşılacak sonuçların ilgili paydaşlar ve potansiyel kullanıcılarla ulaştırılması ve yayılmasına yönelik yapılacak;
 - ❖ toplantı,
 - ❖ çalıştay,
 - ❖ eğitim,
 - ❖ web sitesi, gibi

ne tür faaliyetler yapılacağı tabloda belirtilmelidir.

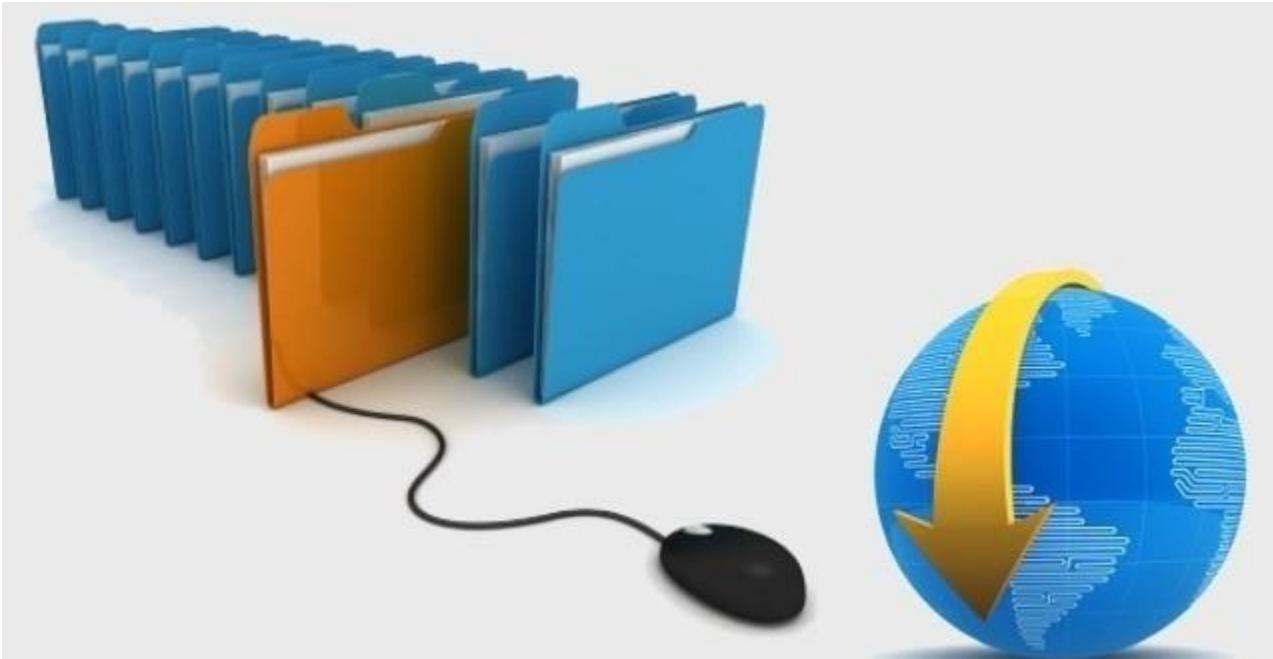
PROJE SÜRESİ

- ▶ Proje süresi hesaplanırken önerilen faaliyet ile uyumlu ve gerçekçi olmalıdır.
- ▶ Proje kapsamında karşılaşılabilecek muhtemel aksaklıklar da dikkate alınarak süre hesaplanmalıdır.

KAYNAKLAR

- ▶ <http://www.tubitak.gov.tr/tr/duyuru/bibliyografik-verilerin-duzenlenmesi>
- ▶ Yazar soyadlarına göre alfabetik sırada yazılır.
- ▶ Numaralandırma sistemi de kabul edilmektedir.

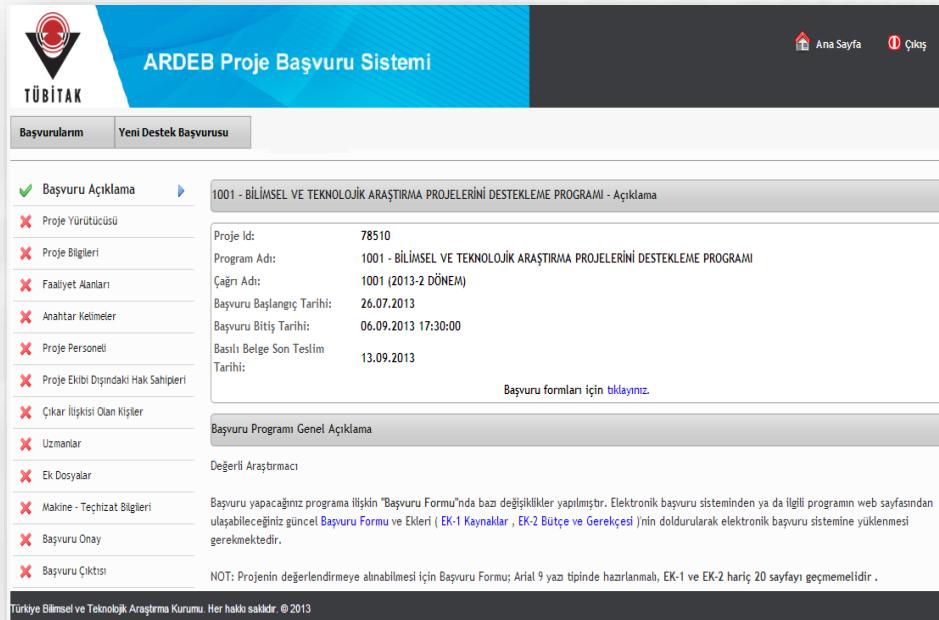

“Şans ancak hazırlanmış fikirlere güler.”
Louis Pasteur

Başvuru Aşamaları 2 Temel Adımdan Oluşuyor..

1. Çevrimiçi Başvuru Sisteminde başvuru yapılması ardeb-pbs.tubitak.gov.tr

The screenshot shows the ARDEB Project Application System interface. At the top, there's a navigation bar with the TÜBİTAK logo, the system name "ARDEB Proje Başvuru Sistemi", and links for "Ana Sayfa" and "Çıkış". Below the navigation is a toolbar with "Başvurularım" and "Yeni Destek Başvurusu". The main content area displays a completed application form for "1001 - BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA PROJELERİNİ DESTEKLEME PROGRAMI - Açıklama". The form includes fields for "Proje Id": 78510, "Program Adı": 1001 - BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA PROJELERİNİ DESTEKLEME PROGRAMI, "Çağrı Adı": 1001 (2013-2 DÖNEM), "Başvuru Başlangıç Tarihi": 26.07.2013, "Başvuru Bitiş Tarihi": 06.09.2013 17:30:00, and "Bastır Belge Son Teslim Tarihi": 13.09.2013. There are also sections for "Başvuru formları için tıklayınız.", "Başvuru Programı Genel Açıklama", and "Değerli Araştırmacı". A note at the bottom states: "NOT: Projenin değerlendirilmeye alınabilmesi için Başvuru Formu; Arial 9 yazı tipinde hazırlanmış, EK-1 ve EK-2 hariç 20 sayfayı geçmemelidir." The footer contains the copyright notice: "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Her hakkı saklıdır © 2013".

2. Basılı gönderilmesi gereken evrakların gönderilmesi (Son başvuru tarihini müteakip 1 hafta içerisinde)

- Proje önerisini hazırlayan ve sunan kişilerin proje öneri üzerindeki payları belirlenebiliyor mu?

Temel Seçenekler:

- Paylı
- Ortak

The screenshot shows a user interface for a declaration form. On the left, there are three dropdown menus with question marks next to them. The top one is labeled 'Hak Sahipliği Türü:' and has 'PAYLI' selected. The middle one is labeled 'Katkı Yapılan Bölümler:' and is empty. The bottom one is labeled 'Projedeki Sorumluluğu:' and is also empty. At the bottom left is a 'Kaydet' (Save) button.

- **Not:** Proje önerisini revize ederken Feragat Formu gereken durumlar olabilir.

En Sık Karşılaşılan 5 İade Gerekçesi*

	İADE GEREKÇELERİ	ORAN
1	Etik Kurul / Yasal İzin / Özel İzin Belgesinin, Gerekli Olduğu Beyan Edildiği Halde Başvuruya Eklenmemiş Olması / Gerekli Olduğunun İlgili Grup Tarafından Tespit Edilmesi / İstenilen Kriterlere Uygun Olmaması	% 35
2	Projenin Bilimsel İçeriğinin / Madde İçeriklerinin Yetersiz Bulunması	% 12
3	Projenin Araştırma Projesi Kriterlerine Uygun Olmaması	% 10
4	Basılı Kopya Olarak Gönderilmesi Gereken Belgelerin Olmaması / Belirtilen Tarihten Sonra Gelmesi / Online Başvurunun Yapılmaması	% 9
5	Değişiklik Bildirim Formunun, Elektronik Ortamda Yer Almaması / Panel Raporunda İstenilen Değişiklik ve Düzeltmeleri İçermemesi / Yetersiz Bulunması	% 8

*2014-2.Dönem Başvuruları (1001, 1005 ve 3501 Programları)

YASAL/ÖZEL İZİN BELGESİ

YASAL/ÖZEL* İZİN BELGESİ BİLGİ NOTU

Ağustos - 2015

Kurumumuza sunulan proje önerileri,

- Kamu/özel kurum ve kuruluşlarından kamuya açık olmayan bilgi, belge vb. verilerin toplanmasını,
- Bu kurum/kuruluşlarda proje çalışmalarının bir kısmının (anket, mülakat, odak grup çalışması, deney, uygulama vb.) yürütülmesini,
- İlgili mevzuatın (yasa/yönetmelik/esas) yetkili kurum ve kuruluşların iznine bağlı maden, bitki, hayvan, mikroorganizma vb. örneklerinin toplanmasını,
- İlgili mevzuatın tarihi eserler, arkeolojik alanlar, askeri bölgeler vb. alanlar veya korunma altına alınmış yeraltı, yerüstü ve sualtı alanlarında yürütülecek araştırma/çalışmaları yetkili kurum ve kuruluşların iznine bağlı faaliyetleri

İçeriye ise başvuru öncesinde ilgili kurum/kuruluş(lar)dan gerekli Yasal/Özel İzin Belgesinin alınması zorunlu olup, belge/belgelerin son başvuru tarihine kadar Araştırma Destek Programları Başkanlığı'na (ARDEB) iletilmesi gerekmektedir.

Yasal/Özel İzin Belgesinin aşağıda belirtilen nitelikleri taşımması gerekmektedir:

- Proje yürütücüsünün adına olmalı,
- Belgede yer alan proje başlığı ile proje önerisinde belirtilen proje başlığı aynı olmalı,
- Belgenin (varsayı ekleriyle birlikte) aslı veya aslı gibidir onaylı kopyası olmalı,
- Ön koşulsuz olmalı,
- Kurul onayı gerektiren belgeler, ilgili kurul üye sayısının salt çoğunluğunu ve üyelerin imzalarını içermeli,
- İzin tarihi (sadece verildiği yıl için ve/veya belirli süreyle geçerli olanlar hariç) proje son başvuru tarihi itibarıyla 2 (iki) yılı aşmamış olmalıdır.

ETİK KURUL ONAY BELGESİ

TÜBİTAK

ETİK KURUL ONAY BELGESİ BİLGİ NOTU

Temmuz - 2014

Kurumumuza sunulan proje önerileri, insandan anket, mülakat, odak grup çalışması, deney vb. yollarla veri toplanmasını ve/ veya İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) denyesel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılmasını öngörüyor ise başvuru öncesi ilgili kurumun İnsan Araştırmaları Etik Kurulu/Biyoyararlarınum ve Biyoetdeğerlik Çalışmaları Etik Kurullan/Klinik Araştırmalar Etik Kurulu/Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu'ndan (HADYEK) Etik Kurul Onay Belgesi alınması zorunlu olup, belgenin son başvuru tarihine kadar Araştırma Destek Programları Başkanlığı'na (ARDEB) iletilmesi gerekmektedir.

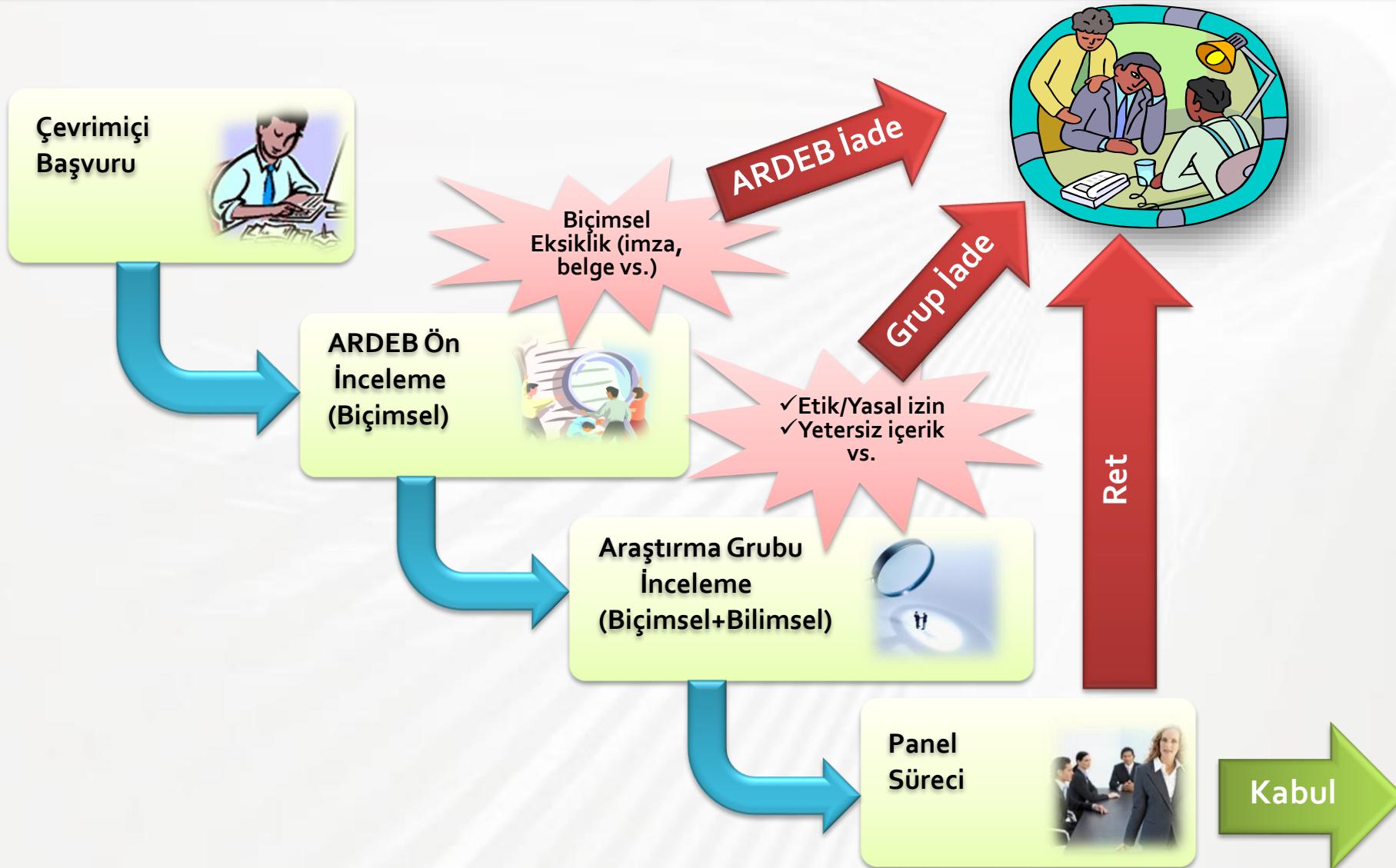
Etik Kurul Onay Belgesinin aşağıda belirtilen nitelikleri taşıması gerekmektedir:

- Proje yürütücüsünün adına olmalı,
- Belgede yer alan proje başlığı ile proje önerisinde belirtilen proje başlığı aynı olmalı,
- Belgenin aslı veya aslı gibidir onaylı kopyası olmalı,
- Ön koşulsuz olmalı (hayvan temini ile ilgili koşullar bu kapsam dışındadır),
- İlgili etik kurulu üye sayısının salt çoğunluğunu ve üyelerin imzalarını içeriyor olmalı,
- Proje ekibinde, ilgili etik kurul Üyesi/uyelerinin bulunması durumunda, bu tür üye/uyelerin toplantı sırasında projenin tartışmalarına katılmamış olmaları (belgede söz konusu üye/uyelerin bu projenin tartışılmasına katılma-dığını belirten bir ibare olmalı ve imzası bulunmamalı),
- Onay tarihi proje son başvuru tarihi itibarıyla 2 (iki) yılı aşmamış olmalı,
- Hayvan araştırmaları etik kurul onay belgesi ilgili mevzuat kapsamında onaylanmış Yerel Etik Kurul'dan alınmış olmalı,
- Hayvan deneyleri çalışmalarında, belgenin deneylerin yapılacak kurumdan alınmış olmalı.

DEĞERLENDİRME SÜRECİ

- ▶ Yürütücüler tarafından proje önerisi değerlendirme süreçlerinin bilinmesi önemlidir.
- ▶ Değerlendirme formunda hakem tarafından sorularak cevaplaması beklenen sorulara proje öneri metinin de cevaplar oluşturulabilmelidir.
 - ❖ Panel Sürecine (**1001 ve 3501**) ve
 - ❖ Dış danışman sürecine hakim olunmalıdır (**1002 ve 3001**).
 - ❖ Panelist ve dış danışmanın nelere dikkat ettiklerini iyi gözden geçirmek önemlidir.

Proje Değerlendirme Süreci Nasıl İşliyor?

Proje Türleri ve Detayları

www.tubitak.gov.tr - destekler - Ulusal Programlar

The screenshot shows the TÜBİTAK website's main navigation bar. The 'Destekler' (Support) button is highlighted with a yellow oval. Below it, the 'Akademik' (Academic) section is also highlighted with a red oval, specifically the 'Ulusal Programlar' (National Programs) link.

Duyurular

TÜBİTAK İş İlanları Başvuru Sonuçları

TÜBİTAK'a bağlı Merkez ve Enstitülerde muhtelif pozisyonlarda istihdam edilmek üzere yayınlanan personel alımı ilanlarından başvuru değerlendirmeleri tamamlanalar açıklanmıştır.

► devamı

[Paylaş](#) | [Twitter](#) | 20.11.2015

- [Yayınlar](#)
- [Olimpiyatlar](#)
- [Yarışmalar](#)
- [Başarı Hikayeleri](#)

The screenshot shows a news item about the 'WaterWorks 2016 ERA-NET Cofund Çağrısı Açıldı'. It features logos for Water JPI, European Commission, and FACCE JPI. Below the news item, the 'Ulusal Destek Programları' (National Support Programs) section is highlighted with a yellow oval.

▼ Ulusal Destek Programları

- 1000 - Üniversitelerin Araştırma ve Geliştirme Potansiyelinin Artırılmasına Yönelik Destek Programı
- 1001 - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Pr.
- 1002 - Hızlı Destek Programı
- 1003 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 1005 - Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı
- 1007 - Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini D.P.
- 1011 - Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı (UBAP)
- 1505 - Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı
- 1513 - Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme Programı
- 3001 - Başlangıç Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 3501 - Kariyer Geliştirme Programı

95

▼ Uluslararası Destek Programları

Açıklama

Açık Çağrılar

Çağrı Arşivi

Sonuçlanan Projeler Veritabanı

Etkinlik Takvimi

Akademik Başarı Öyküleri

Akademik Proje Hazırlama Materyalleri

Akademik Yayın Hazırlama Materyalleri

Akademik Destek İstatistikleri

Akademik Tanıtım Materyalleri

Proje Hazırlama Eğitimi - Video

Ulusal Ar-Ge Proje Destekleri (Fatih Sinan Esen):

Proje Hazırlamada Dikkat Edilecek Noktalar (Dr. Ebru Göncüoğlu):

Proje Önerisi Hazırlama Eğitimi - Sağlık Bilimleri (Prof. Dr. Ahmet Çevik Tufan):

Proje Önerisi Hazırlama Eğitimi - Sosyal ve Beşeri Bilimler (Prof. Dr. Osman Eravşar):

Proje Önerisi Hazırlama Eğitimi - Temel Bilimler (Prof. Dr. Yusuf Baran):

Proje Önerisi Hazırlama Eğitimi - Mühendislik Bilimleri (Prof. Dr. Mustafa Laman):

Proje Önerisi Hazırlama Eğitimi - Yaşam Bilimleri (Prof. Dr. Nejdet Kandemir):

Panelist Formları

1. OZGUN DEGER

Proje önerisi ne ölçüde mevcut bilim/teknolojideki eksiklikleri ve/veya problem(ler)i ortaya koymakta; bu eksikliklerin giderilmesi veya problemlerin çözümüne yönelik özgün ve yaratıcı/yenilikçi öneriler sunmaka ve/veya ilgili bilim/teknoloji alan(lar)ına metodolojik/kavramsal/kuramsal olarak özgün katkılarda bulunmaktadır?

2. YÖNTEM

Projede uygulanacak yöntem(ler) ve araştırma teknikleri ilgili literatüre atıf yapılarak ne ölçüde belirgin ve doğru olarak açıklanmış ve öngörülen amaçlara ve hedeflere ulaşmaya ne kadar uygundur?

Projede önerilen yöntem(ler)le ilerleme kaydedilememesi durumunda uygulanacak alternatif yöntemler (B planı) projede öngörülen amaçlara ve hedeflere ulaşmaya ne ölçüde uygundur?

3. PROJE YÖNETİMİ, EKİP VE ARAŞTIRMA OLANAKLARI

Proje Yönetimi

Projede öngörülen iş-zaman planlaması, iş paketleri, her bir iş paketinin önem derecesi ve başarı ölçütleri ne düzeyde uygulanabilir, ölçülebilir ve izlenebilirdir?

Proje ekibinin(birden disiplinin yer aldığı projelerde ekiplerin) işbirliği ve koordinasyonu iş paketleri dikkate alınarak ne kadar gerçekçi ve uygulanabilir şekilde planlanmıştır?

Projenin başarısını olumsuz yönde etkileyebilecek riskler ve bu risklerle karşılaşıldığında alınması öngörülen tedbirler (B Planı) ne ölçüde gerçekçi ve uygulanabilirdir?

Proje Ekibi

Proje ekibi, projenin kapsadığı faaliyet ve disiplin(ler) dikkate alındığında nitelik ve nicelik yönünden ne ölçüde yeterli ve uygundur; iş ve görev dağılımı, kişilerin yetkinlikleri ve iş paketleri dikkate alınarak ne ölçüde doğru planlanmıştır?

Proje ekibinde yer alan yurt dışı araştırmacı (varsayı), ülkemizdeki araştırmacıların yetkinliğinin yetersiz kaldığı konularda proje çalışmalarına katkı sağlayacak nitelikte midir? Yurt dışı araştırmacıının yurt içindeki çalışma programının süresi ve sıklığı gerçekçi midir?

Araştırma Olanakları (mevcut altyapı/ekipman):

Projenin yürütüleceği kuruluş(lar) projenin yürütülmesi için gereklili altyapı ve ekipmanı (laboratuvar, araç, makine-teçhizat vb.) ne ölçüde sahiptir?

4. YAYGIN ETKİ

Proje başarıyla gerçekleştirildiği takdirde projeden bilimsel/akademik, ekonomik/ticari/sosyal, araştırmacı yetiştirmesi, yeni projeler oluşturulması gibi çıktı ve sonuçların elde edilebilme potansiyeli ne düzeyyedir?

Projede elde edilmesi öngörülen çıktı ve sonuçların toplumsal sorunları çözme, ticarileştirilme, ilgili alanda ülkenin yurt dışına bağımlılığını azaltma ve/veya rekabet gücünü artırma potansiyeli ne düzeyyedir?

The screenshot shows the official website of the TÜBİTAK (Turkish Scientific and Technical Research Council). The header features the TÜBİTAK logo, the text 'TÜRKİYE BİLİMSEL ve TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU', and a navigation bar with links for Akademik, Sanayi, Kamu, Girişimcilik, Bilimsel Etkinlik, and Bilim ve Toplum. Below the header is a photograph of a group of scientists in lab coats and safety glasses working in a laboratory. The main content area has a blue header 'Formlar'. To the right, there are several expandable sections: 'Genel Bilgi', 'Başvuru', 'Değerlendirme', 'Kriterler', 'İzleme', 'Mevzuat', and 'Yardım'. Under 'Formlar', there is a list of forms: 'Proje Önerisi Değerlendirme Formu (Panelist) (Dis Danışman)', 'Gelisme Raporu Değerlendirme Formu', and 'Sonuc Raporu Değerlendirme Formu'. The 'Panelist' link is highlighted with a red box.

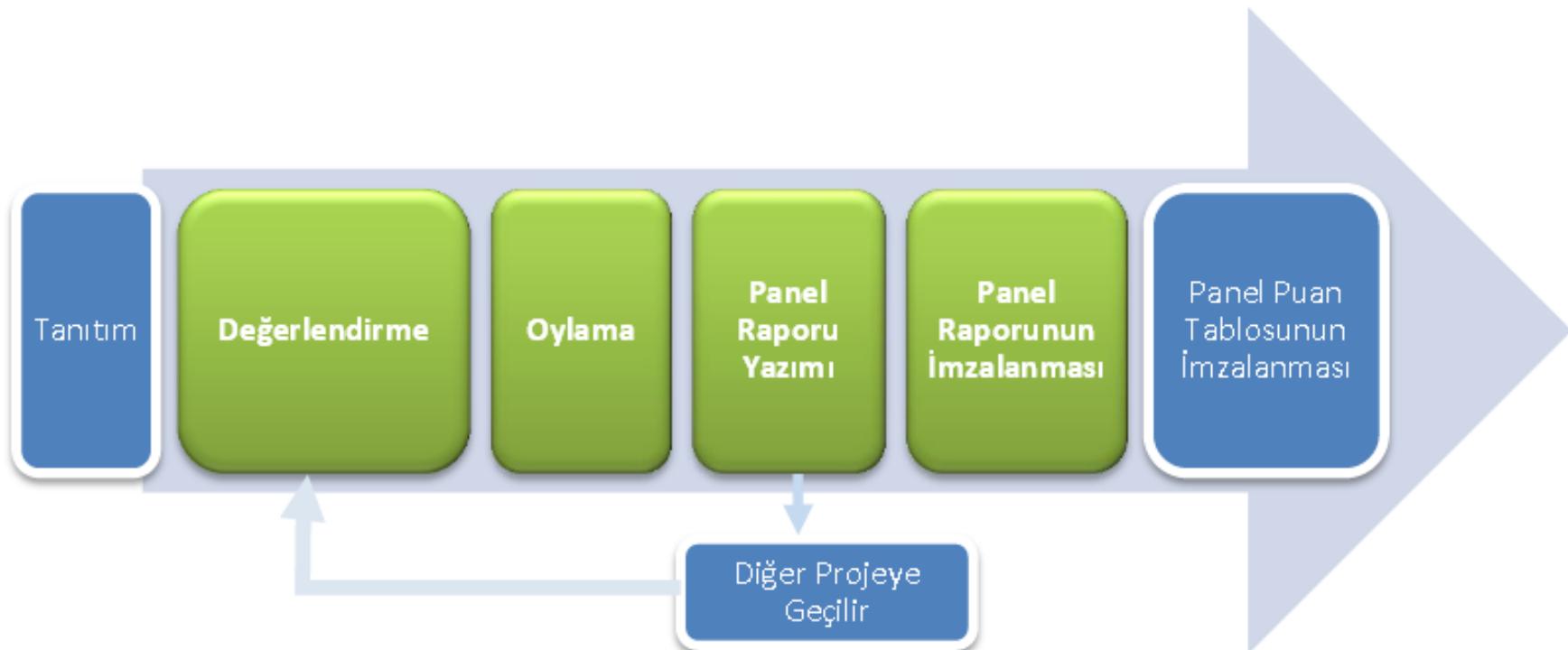
PANEL

1. Özgün Değer
2. Yöntem
3. Proje Yönetimi, Ekip ve Araştırma Olanakları
4. Yaygın Etki

PANELLERİN İŞLEYİŞİ

Panel süreci proje önerilerinin değerlendirilmesinin en önemli kısmı olup panelistlerin bu sürecin tüm aşamalarında (Şekil 1) görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

PUANLAMA

Tablo 1. Değerlendirme ölçütlerinin seviye açıklamaları

Seviye Adı	Puan Değeri	Seviye Açıklama
Çok İyi	5	Proje önerisi ilgili ölçüyü tüm boyutlarıyla karşılamaktadır. Eksiklik yok denecek kadar azdır. Kabul edilebilir seviyede küçük kusurlar bulunabilir.
İyi	4	Proje önerisi ilgili ölçüyü iyi derecede karşılamaktadır. Bununla birlikte, önerinin halen iyileştirilme potansiyeli olan bazı noktaları bulunmaktadır.
Orta	3	Proje önerisi, ilgili ölçüyü orta derecede karşılamaktadır. Öneride iyileştirmelere gerek bulunmaktadır.
İyi Değil	2	Proje önerisi ilgili ölçüyü yeterli derecede karşılamamaktadır. Öneride önemli eksiklikler bulunmaktadır.
Yetersiz	1	Proje önerisi ilgili ölçüyü karşılamamaktadır. Proje önerisinde ciddi eksiklikler/zayıflıklar söz konusudur.

Panel – Panelist Sayıları (2004 – 2015)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Panel Sayısı	71	286	389	553	666	517	577	556	622	855	1010	1131
Panelist Sayısı	423	1722	2329	3453	3904	3161	3491	3271	3577	4849	5794	6402
Panellerde Değerlendirilen Proje Sayısı	980	3364	2715	3330	3126	2600	2809	2540	2807	3600	4253	4768
Panel Başına Ortalama Proje Sayısı	13,8	11,8	7,0	6,0	4,7	5,0	4,9	4,6	4,5	4,3	4,2	4,2

54 Farklı Üniversite

168 Farklı Üniversite

FAYDALI BİLGİLER

- 2013 Eylül Döneminden itibaren **çevrimiçi** başvuru sistemi üzerinden doldurulmaktadır.
- Kişiler önceki projelerini sistemden görerek seçebilmektedir.
- Panel tarafından önerilen değişikliklerin neler olduğunu belirtilmesi ve gerçekleştirilen değişikliklerin formda **sayfa ve satır belirtilerek** yazılması beklenmektedir.
- “Talep edilen değişiklikler yapılmıştır” şeklinde kısa ifadeler uygun değildir.

- İdeal Proje hazırlama süreci ortalama **3-6 ay** olmalıdır.
- Proje metninin hazırlanması ve nihai hale getirilmesi için yaklaşık **6 haftalık** bir süreye ihtiyaç vardır.
- Projenin yazımı başvurudan mümkünse **en az 1 ay önce bitirilmeli**, proje ekibi ve varsa aynı konuda çalışan ekipler proje önerisini başvuru öncesi birkaç defa okumalıdır.

- **Tüm imzalar orijinal olmalı** ve çıktılardaki istenilen yerlere atılmalıdır.
 - ✓ Proje Yürütücü
 - ✓ Araştırmacılar
 - ✓ Danışmanlar
 - ✓ Kurum/Kuruluş Yetkilisi

"Hakemler, kendilerine ne sunduysanız onu değerlendireceklerdir."

2014-2.Dönem çevrimiçi başvurularda;

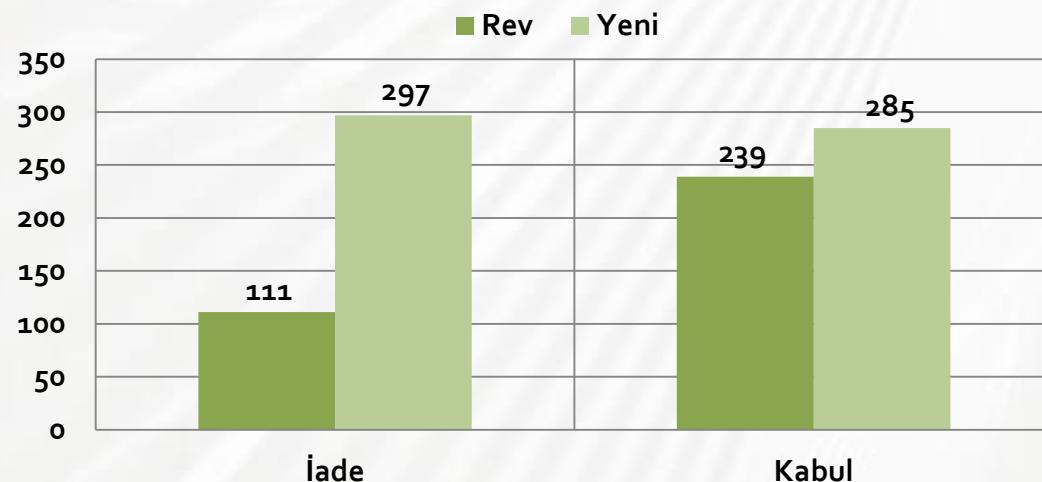
- **Son Gün** projelerin **55%**'ü gelmiştir.
- **Son Hafta** projelerin **85%**'si gelmiştir.

Bitirirken..

- Proje sunmak ve yürütmek bir **eğitim** ve **tecrübe** gerektirmektedir, önce küçük bütçeli ve kısa süreli projelerle başlanabilir.
- **Reddedilen** projelerinizi ortak hakem raporu doğrultusunda **revize** edip tekrar gönderin ve **asla duygusal davranışmayın**.
- Proje öneriniz TÜBİTAK'ta değerlendirme aşamasındaysa, üniversitenizin BAP birimine veya hiçbir kuruma **aynı projeye başvuru yapmayınız**.

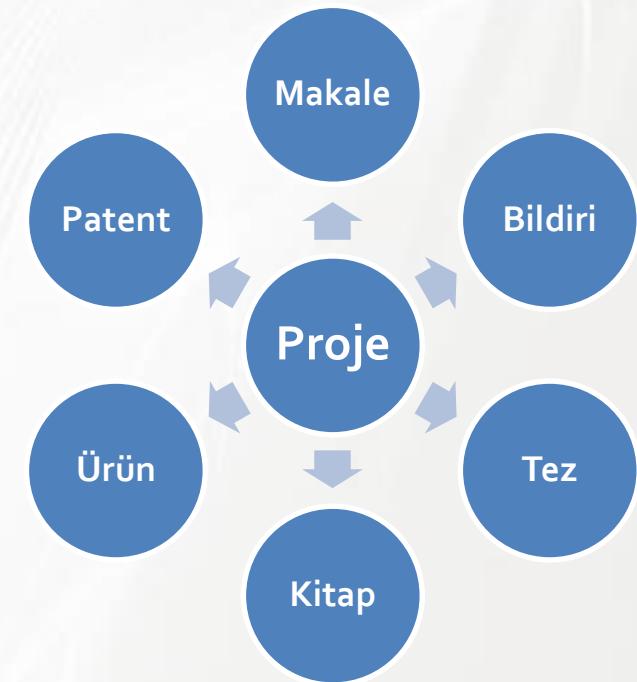
2014 Yılı 2.Dönem Başvurularının Dağılımı

Proje Kapsamındaki Çıktılar ve Logo Kullanımı

- Desteklenen projelerin çıktılarında **TÜBİTAK** desteği alındığı belirtilmelidir.
- Belirtilmediği anlaşılsa sorumlular Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'na (**AYEK**) sevk edilir.
- **TÜBİTAK logoları izinsiz kullanılamaz.**
- Kullanıldığı anlaşılsa sorumlular Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'na (**AYEK**) sevk edilir.

- Çalışmalarınızı **yayınlamadan önce**:
 - Patent,
 - Faydalı Modelbaşvurusu yapınız.
- Patent/Faydalı Model başvurusunun yapıldığı tarihten önce, çalışmanızı dünyanın herhangi bir yerinde toplumca erişilebilir yazılı veya sözlü tanıtım, kullanım veya bir başka yolla açıklarsanız, başvurunuz sonuçsuz kalacaktır.

TÜBİTAK Destekleri Forumu Üye Sayısı Hızla Artıyor!

TÜBİTAK destekleri ve süreçler hakkında tüm sorularınız, görüş ve önerileriniz için "TÜBİTAK Destekleri Forumu"nu kullanabilirsiniz.

<http://forum.tubitak.gov.tr>

TÜBİTAK

Dinlediğiniz için
teşekkür ederim

